

Godište XIII. • broj 1 • siječanj 2018.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

Riječ – tijelom postala

Očenaš kao kamen spoticanja

Nova prilika za početak

Novi početak

Otvoreno nebo,
otvorena srca

Međugorje je
sinonim za obraćenje

U Međugorju se
vraćamo svome izvoru

Najvažnija je baština
vjere i ljubavi

Tri knjige protiv
vjerske nepismenosti

Krenut će na bolje kad se ovaj
narod vrati Gospodinu

Ljubav je odluka

Gospina škola | Događanja | Iz života Crkve | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divine

Draga djeco! Danas vam nosim svoga sina Isusa da vam da svoj mir i blagoslov. Sve vas pozivam, dječice, da živite i svjedočite milosti i darove koje ste primili. Ne bojte se! Molite da vam Duh Sveti da snage da budete radosni svjedoci i ljudi mira i nade. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Iz sadržaja

Fotografiju na naslovnici snimio Mateo Ivanković

Gospina škola

Riječ - tijelom postala, FRA T. PERVAN

Očenaš kao kamen spoticanja, FRA I. DUGANDŽIĆ

Obnovimo zajedništvo po zagovoru Blažene Djevice,

FRA G. AZINović

Nova prilika za početak, FRA M. ŠAKOTA

Novi početak, FRA Z. BENKOVIĆ

Otvoreno nebo, otvorena srca, A. BUNTIĆ

Međugorje je sinonim za obraćenje, T. IBRULJ

U Međugorju se vraćamo svome izvoru, MVT

Molitva, FRA S. ČOSIĆ

Najvažnija je baština vjere i ljubavi, P. TOMIĆ

Događanja

Iz života Crkve

Laici i njihovo poslanje

Tri knjige protiv vjerske nepismenosti, M. KRAJINA

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Krenut će na bolje kad se ovaj narod vrati Gospodinu, K. MILETIĆ

Ljubav je odluka, M. MILETIĆ

Snaga tišine, C. GEFROY

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Peto: ulje sveto (ulje, sveto ulje, pomazanje), M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

U ozračju mira!

OTIŠLA JE U DUHOVNU PISMOHRANU JOŠ JEDNA GODINA, ALI NE I U ZABORAV – BAREM ZA NAS KOJI POKUŠAVAMO BITI KRONIČARI ONOGA ŠTO SE U NAŠEM MEĐUGORJU ZBIVA. Naš *Glasnik*, da se bitno ne zaboravi, *vo-deći se onom – Verba volant, scripta manent*, tome i služi. Bilježimo događanja iz sadašnjosti radi budućnosti i Božje vječnosti.

Dogodila se nama i cijelome svijetu, i nitko ne može zaustaviti taj zakon vremena – još jedna godina, 2017. godina prepuna ljepote, darova i Božjeg blagoslova. Mogli bismo nabrajati brojne događaje, ali evo samo prvih u nizu realnih i ostvarenih duhovnih međugorskih događaja: susret invalida, susret obitelji, susret svećenika, susret mladih, susret bračnih parova... Mogli bi se nizati znani i neznani događaji, duhovne obnove, seminari posta i molitve... Samo Božja matematika nam za proteklu 2017. može dati točan odgovor – bezbroj duhovnih događanja, blizu dvije tisuće misa, preko milijun i pol podijeljenih sv. pričesti, više stotina klanjanja pred Presvetim (dvaput tjedno + one stranih hodočasnika).

Nedavno je jedan njemački hodočasnik napisao svoje iskustvo: *Bio sam skeptičan. Neka kiša i magla u Međugorju. Hotel ugoda – nije loše u toj Bosni i Hercegovini. Nikamo mi se ne ide. Supruga me moli da idemo na misu i klanjanje. Popuštam! Ulazimo, s lijeva tamo gdje je zbor – nema nikoga. Grabim dva stolca za nas – ipak da nam bude ugodnije. Ali... odjednom prije adoracije ljudi nagrnuli u crkvu. Oko nas invalidi – crnci, bijelci, azijati... Sve moje zablude su pale u vodu! Stolce sam prepustio nekim umornim Poljacima! To treba vidjeti i doživjeti! Molio sam poslije gledajući ta lica: Marijo, Kraljice Mira, podaj im što žele, osobito ublaži njihove rane i daj im radost i mir.*

Svima nama oko Međugorja, uz ugodu, nova obveza i zahtjevan duhovni život. Međugorje je mjesto koje, kao i cijela Crkva, opominje čovječanstvo da je ljubav u ozračju mira jedini lijek, po kojem se mogu izliječiti rane sebeljublja i mržnje. Ovdje se samo ponavlja stara istina: ljudima ovoga svijeta preporučuje se i naviješta vječnog mironosca Isusa Krista, koji želi da čovjek postane čovjeku brat. A tko su danas mirotvorci među nama? Baš oni neznatni i mali koji iz naših krajeva i sa svih strana svijeta dolaze u Međugorje da se ponize, da kleknu pred Gospodina i priznaju svoje manjkavosti. To su nepoznati i mali heroji ovoga svijeta, ali veliki u očima Božjim – koji svakodnevno nastoje pobijediti zlo dobrim, a život osmisliti djelima milosrđa, na koje posebno poziva i naš papa Franjo.

U novoj 2018. godini Bogu zahvaljujmo, a našu Gospu – Kraljicu Mira molimo da i dalje ovaj svijet prema dobru vodi, da naši dani budu dani mira, kako za nas ovdje tako i za cijeli svijet.

Neka nam Međugorje otvori oči za stvarnost koja je uvijek nova: Srce treba postati novo! Neka to bude naša intencija u novoj godini. Kraljice Mira, pomoz nam i moli za nas!

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik

Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate

Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura

Ana Vulelija

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisak

Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

BOG SE UTJELOVIO I POSTAO DIJELOM POVIJESTI

RIJEČ - TIJELOM POSTALA

Kršćanstvo nisu izmislili religijski geniji, razni gurui, mistici, daroviti bogotražitelji, mislioci i promišljatelji ovoga svijeta i svemira. Da se ravnalo zakonima sociologije, davno bi ga nestalo. Ne, nego na njegovu početku imamo „razderana nebesa“ o kojima govori prorok Izaija u Starom zavjetu, imamo otvoreno nebo; Bog se spušta i ulazi u ljudsku povijest, na posve određenom mjestu, u posve određenom vremenu, u posve konkretnim osobama, na način koji bijaše krajnje neočekivan, i za one koji su bili pogođeni tim 'prodorom Neba na Zemlju', ali i za njihove suvremenike. Dogodilo se to na Božić. Traje to do dana današnjega. Upravo je po tome kršćanstvo kao pojava od samoga početka zov i izazov, poticaj i spoticaj, doslovce *skandalon* i ludost kako se izrazi Pavao (1 Kor 1). Od hladnih racionalista do poklonika starih obreda, od starih religija i mitova do misterijskih kultova i šamanskih obreda putovanja u druge svjetove, svima njima kršćanstvo je neprobavljivo. Kršćanstvo je vjera koja se 'uzemljila', kao što se naprave danas moraju uzemljiti kako ne bi došlo do požara, kvara, kako ne bi pao opskrbeni sustav ili pak uzemljivanje munjovoda da ne bi munje žarile i palile. Tako se i Bog uzemljio, prizemljio, postao dijelom ovoga svijeta. Izabrao je ozemlje koje se nalazi duboko ispod razine Sredozemlja (gotovo 300 m), u Galileji, oko Genezaret, Jordana i Mrtvog mora, da bi time očitovao ono što je zapisano u Poslanici Filipljanima ili pak Efežanima, gdje Bog postaje u Isusu „manji od najmanjega“, ponizniji od najponiznijega, te na kraju svršio kao zgaženi crv, bez ljudskih prava i dostojanstva, na križu.

FRA TOMISLAV
PERVAN

TVRDNJA KAKO JE KONKRETNA OBJAVA BOGA PREDSTAVLJA KRAJNJI POKUŠAJ ČOVJEKOVA UMA POSTATI MJERILOM STVARI I CJELOKUPNE STVARNOSTI. ČOVJEKOV UM ŽELI ODREĐIVATI MJERILA ŠTO JE U SVIJETU MOGUĆE A ŠTO NEMOGUĆE. STOGA SE ČINI NEPODNOŠLJIVOM I NEMOGUĆOM TVRDNJOM ILI HIPOTEZOM VJEROVATI DA POSTOJI BOG, NE SAMO KAO IDEJA, NEGO DA SE UTJELOVIO, UZEO LJUDSKO TIJELO, DA JE HODIO MEĐU LJUDIMA, BORAVIO S NAMA, BIO JEDAN OD NAS, U KONKRETNOJ, EMPIRIJSKOJ ZBILJI TE DA I DANAS ŽIVI U OVOJ KONKRETNOJ CRKVI I SAKRAMENTIMA KOJE PRIMAMO, KAO DJECA ILI KAO ODRASLI.

PROTIV ČINJENICA NEMA DOKAZA

Trebamo početi s ishodišta: Korijen je kršćanstva povijesni, u povijesti. Time samo izričemo činjenicu da je objava Boga kakvu nalazimo u Starom i Novom zavjetu dio ljudske povijesti. Bog je govorio, Bog se očitovao, pokazao u povijesti koja se zbilja dogodila. Nije plod mašte ni naknadne pameti tvorca biblijskih spisa, nije ni mit kao u drugim religijama, nego upravo onako kako se stvari i događaji odvijaju na našem planetu, u posve određeno vrijeme, na konkretnom mjestu. Tko je bio svjedokom ili očevdcom, može o tome izvješćivati, pisati, istraživati, prisjećati se, pamtiti, djeci i unucima o tome govoriti. Tako bismo trebali i mogli shvatiti i evandeoske izvještaje, napose ono što bilježi sv. Luka u svome Evandjelju o Isusovu začecu, rođenju, djetinjstvu. Mnogi njegove izvještaje o Isusovu začecu, rođenju i odrastanju, tzv. evandjelja Isusova djetinjstva, prebacuju u područje legende i mita, pobožne priče, židovski „midraš“, nepovijesne izvještaje. Ako pak Luka, pisac Evandjelja, veli da je „Marija sve te događaje pohranjivala u svome srcu, o njima razmišljala“ (Lk 2,19.51). Luka ima potrebu dvokratno to naglasiti! Marija kao živa pismohrana, živo sjećanje Crkve i svega što se zbilja u njezinu životu. Toga nema u mitologijama.

Kao obrazovan i kulturni čovjek koji želi biti objektivan u svome izvještaju poziva se sv. Luka na izvore koje je pomno („akribos“ – akribično) istraživao, na one koji bijahu „očevdci i sluge Riječi“ (Lk 1,2), kako bismo se mi osvjedočili o istinitosti i sigurnosti napisanoga. Kad Pavao piše Korinćanima o Isusovu uskrsnuću (1 Kor 15), navodi kako su još uvijek na životu oni koji su imali iskustvo, doživljaj Gospodina uskrsloga koji im se ukazao. Jednom čak i njih pet stotina (500!). *Protiv činjenica nema dokaza*, staro je pravilo. Ako tako piše Isusov suvremenik, koji je za svoje svjedočanstvo otišao u smrt, pa i svi apostoli odreda, njihovo svjedočanstvo možemo smatrati vjerodostojnim. Jer bijahu povijesni „očevdci“! Ili pak jedan Pavao. U svim svojim spisima želi biti razložen, logičan, svjedok Istine. U svojoj obrani pred Festom i Agripom u Djelima apostolskim, spreman i umrijeti za ono što tvrdi, veli otvoreno: „Nisam lud, Feste, ekscelencijo, nego ozbiljno

govorim riječi istine i razbora“ (Dj 26,25). Za mitove i priče ne ide se u izvjesnu smrt.

Takva tvrdnja zvuči u ušima naših „prosvijetljenih“ postmodernih suvremenika kao svetogrđe u odnosu na čovjekov razum, „ratio“. Temeljna je dogma suvremene misli kako je realna, konkretna objava Boga u tijelu nemoguća. Ta misao dominira već više od dvije stotine godina zapadnom hemisferom pa stoga imamo danas razvodnjeno kršćanstvo. Vjerovati u Božju povijesnu objavu misaoni je tabu suvremene dominantne liberalne filozofije te materijalističkih desno i lijevo orijentiranih ideologija, u vremenu diktature relativizma i indiferentizma (ravnodušja). Znamo kako su svršavali svi koji su se javno protivili ili kršili taj nametnuti tabu. Kod jakobinaca, za Francuske revolucije, pod giljotinom, za fašizma i nacizma pod Hitlerom u konclogorima i krematorijima, kod komunista u sibirskim gulazima ili na Golom otoku. Danas se oni koji drukčije misle od onoga što nameće javno mišljenje, izvrgavaju javnoj poruzi u medijima. Netko je rekao da za svoje ideje Isus ne bi danas otišao na križ, nego bi bio javno izrugan ili ismijan, kao klaun ili harlekin. Živimo u vremenu reality showova i dosade, ubijanja vremena i samoće pred računalnim zaslonom, u virtualnom svijetu.

U civiliziranu svijetu vjerojatno se nitko ne mora bojati za svoj život vjerujući da je Bog postao čovjekom. Ali će poznjeti kritiku i cinizam svojih suvremenika, kao u Nietzscheovo vrijeme. Tvrdnja kako je konkretna objava Boga nemogućnost predstavlja krajnji pokušaj čovjekova uma postati mjerilom stvari i cjelokupne stvarnosti. Čovjekov um želi određivati mjerila što je u svijetu moguće a što nemoguće. Stoga se čini nepodnošljivom i nemogućom tvrdnjom ili hipotezom vjerovati da postoji Bog, ne samo kao ideja, nego da se utjelovio, uzeo ljudsko tijelo, da je hodio među ljudima, boravio s nama, bio jedan od nas, u konkretnoj, empirijskoj zbilji te da i danas živi u ovoj konkretnoj Crkvi i sakramentima koje primamo, kao djeca ili kao odrasli.

ISHODIŠTE KRŠĆANSTVA JEST KRIST

Suvišno je govorili ili pisati o promašajima autonomnoga uma dvjesto godina nakon što je u Parizu u Notre

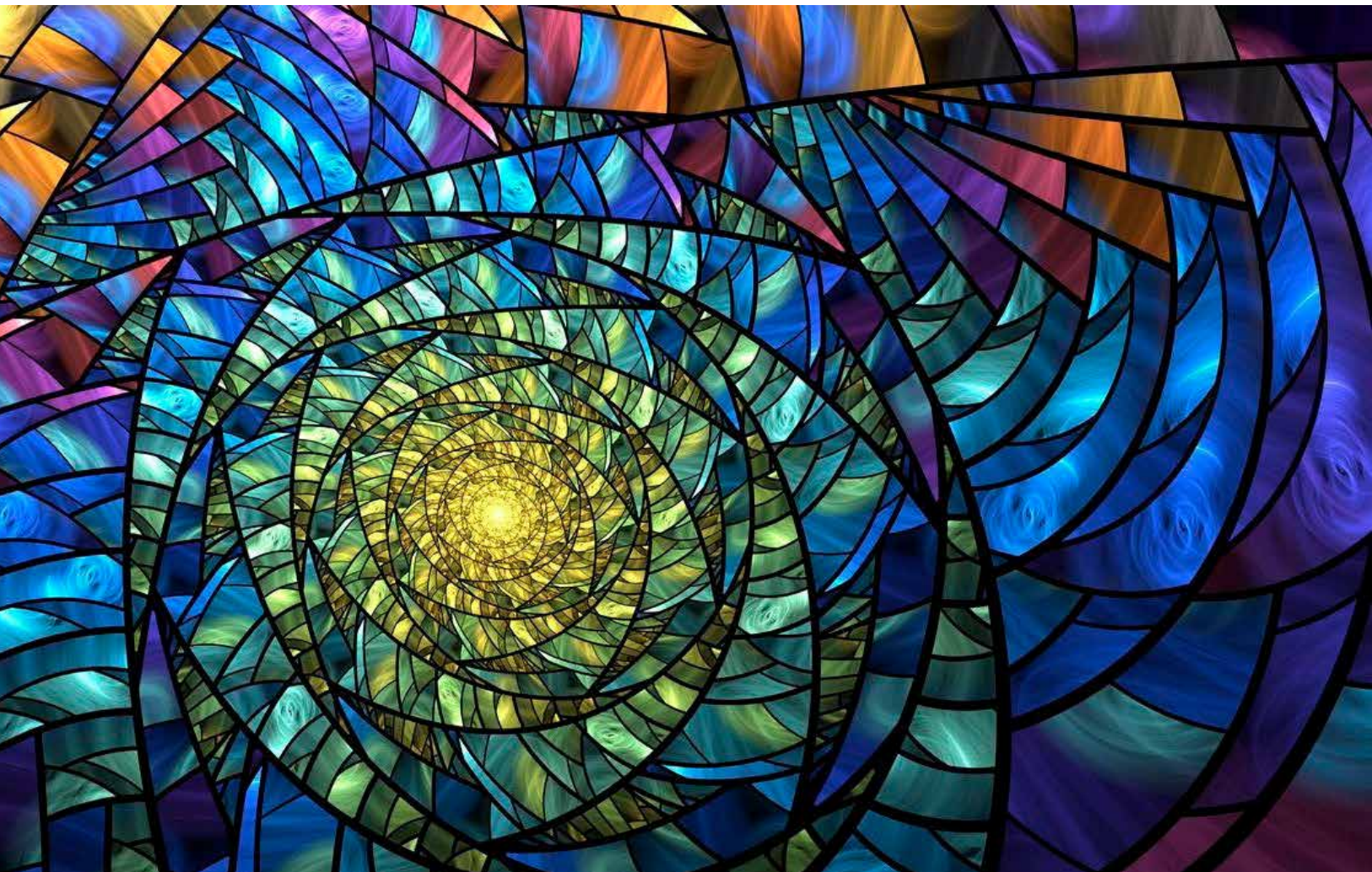
Dame ustoličena neka prostitutka kao „Božica uma“ te zauzela mjesto Boga i Bl. Djevice Marije. Iza nas su dva stoljeća pokušaja ukloniti Boga i ustoličiti razum namjesto Boga. I što imamo nakon toga u minula dva stoljeća? Stoljeća ratova, stotine milijuna ubijenih, konclogore, pogrome. Nikakvo svijetlo svjedočanstvo o humanizmu i čovječnosti čistih racionalista i njihove umnosti. To nitko ne niječe, ali se ipak svi klanjaju tomu čovjekovu „umu“.

Kršćanstvo pak od samih svojih početaka nije nikakva ideja, ni religijska, ni sociološka, nego čista povijest. Što ono naviješta i tumači, dogodilo se na ovom planetu, na omeđenom ozemlju, Palestini.

Međutim, što bi se dogodilo kad bi danas na Zapadu naši suvremenici kao istinu svoga života prihvatili jedincati postulat kršćanstva, naime istinu o Bogu koji se objavio, koji se rodio, živio, naviještao istinu, koji je na križu umro sramotnom smrću i onda uskrsnuo? Što bi se dogodilo kad bi to prihvatili kao što prihvaćaju povijesnu činjenicu da je Kolumbo otkrio Ameriku, da je Shakespeare napisao Hamleta? Bi li ta činjenica imala konkretne posljedice za naš osobni život? Ako da, koje onda? To je stvarni izazov čovjekovu životnom opredjeljenju.

Nerijetko se kršćanska vjera smješta u područje ideja. Što su, međutim, ideje u odnosu na stvarnost koja se daje osjetiti, izmjeriti, smjestiti? Ideje protječu, struje, prenose se s naraštaja na naraštaj, nemaju početak koji bi se dao definirati, hrane se iz raznih izvora te se slijevaju u misaone kolotečine, ili se pak razdvajaju u rukavce. One su, kako se danas kaže, 'tekuće', 'likvidne', kao voda. Za neke je filozofe svijet u „likvidnom“, tekućem stanju. Kršćanstvo pak od samih svojih početaka nije nikakva ideja, ni religijska, ni sociološka, nego

čista povijest. Što ono naviješta i tumači, dogodilo se na ovom planetu, na omeđenom ozemlju, Palestini.

Ishodište i povijest kršćanstva jest osoba Isusa Krista, a nastavak imamo u onome što su njegovi učenici, svjedoci i očevidci pretočili nakon Duhova u ono što danas nazivamo zajednicom vjernika, Crkvom. Da, mnogi su pokušavali povijesnost kršćanstva na razne načine rastočiti. Velikane se smještalo u legende, početke kršćanstva kušalo se izdestilirati i protumačiti iz onodobnoga helenističkoga *mainstreama*, misterija, kultova, misaonih tradicija te smjestiti u područje ideja, a evanđelja su proglašavali proizvodima mašte kršćanskih zanesenjaka i fanatika.

Pa ipak, makar se danas na Zapadu sve više gubi kršćanski identitet i vjera u Boga Isusa Krista, kršćanstvo se na drugim ozemljima nezaustavljivo širi. Ni ljudske predrasude, ni sve filozofije, ni ma kako utemeljene alternative nisu kadre opozvati ili dokinuti našu vjeru da se Bog

...makar se danas na Zapadu sve više gubi kršćanski identitet i vjera u Boga Isusa Krista, kršćanstvo se na drugim ozemljima nezaustavljivo širi. Ni ljudske predrasude, ni sve filozofije, ni ma kako utemeljene alternative nisu kadre opozvati ili dokinuti našu vjeru da se Bog objavio.

objavio. Čini se da u svijetu kršćanstvo još uvijek može zadovoljiti potrebe čovjekova srca, čovjekov nemir i traganje (sv. Augustin), da odgovara čovjekovoj naravi i potrebi za Bogom, za onostranošću. Ono nije nauk, nije skup, kodeks moralnih propisa, nije ni sustav plemenitih vrijednosti koje bi čovjeka po sebi mogle usrećiti. Nitko ne podnosi mučeništvo za sustav vrijednosti, niti je čisti moralni nauk dostatan da se čovjek obrati. Nikoga nije

obratio Kantov kategorički imperativ, živjeti naime tako da tvoj život postane općim zakonom i uzorom drugima. Isto tako nije donio svijetu ništa nova ni Hegelov idealizam, a pogotovo ne Marxov monizam i materijalizam, osim stotine milijuna žrtava kad se počeo primjenjivati u praksi prije stotinu godina za krvavoga Oktobra.

CRKVA NEMA GROBA

Što Crkva, što kršćanstvo nudi čovjeku, pojedincu ali i zajednici, svijetu? Ono što je nudila od svoga početka pa tijekom svih stoljeća svoga postojanja, diljem cijeloga svijeta, na svim usporednicama i podnevnica, naime nešto fascinantno, zadivljujuće: Susret sa živom Istinom, s Bogom u osobi Isusa Krista, s Djetetom u Betlehemu, odraslom, zreloom osobom u Galileji koja „ima riječi života vječnoga“ (Iv 6,69), Isusa na križu i u uskrsnuću. Ne prodaje kršćanstvo ideje ni ideologiju, nego smjera, upućuje na Jednoga – Izvor života

i istine. Ono naviješta Objavu Boga, njezinu (dugo)trajnost kroz cijelu povijest, njezino produbljevanje i uvođenje u puninu istine snagom Duha Svetoga. Naviješta da taj Isus nije samo povijesni, nego i danas prisutni u Crkvi i svijetu. Vječni i svemogući Bog ima svoje ljudsko lice – u osobi Isusa Krista. To je temelj naše vjere. Napose to svjedoči troknjižje pape Benedikta XVI. o Isusu iz Nazareta, ili pak njegova nastupna enciklika „Deus caritas est“, gdje jasno zbori: „Na početku kršćanstva nije neka etička odluka niti neka velika ideja, nego susret s događajem, s jednom osobom... Isusa Krista“. Gdje ta istina živi kao živa prisutnost, vjernici svjedoče istinu svoje vjere, kršćanske poruke dalekije od bilo kakve umne argumentacije ili apologetike.

„I uvijek je Europa započinjala odbacivanjem toga staroga zaglavnog kamena, ali je na kraju svršavala tako da je stalno za njim posezala i činila ga ponovno zaglavnom kamenom... Barem u pet navrata, za arijanizma, za albigenza, za humanističkih skeptika, za Voltaiera i Darwina ta je vjera bacana, kako se čini, psima. I u svakom od tih pet navrata dogodilo se da bi pas uginuo.“

Vrijedi navesti misli umnoga, ponekad cinično-sarkastičnog obraćenika G.K. Chestertona. „Kršćanstvo je prošlo cijeli niz prevrata. U svakome od tih prevrata kršćanstvo je umrlo. Kršćanstvo je umrlo više puta, i svaki put uskrsnulo, jer ima Boga komu je put iz groba blizak, znan, prislan. Vjera nije nikakav ostatak. Ono nije takvo, kao što bi keltskim druidima uspjelo nekako preživjeti dvije tisuće godina na nekom mjestu. To bi bilo moguće u Aziji ili staroj Europi, u onome ozračju ravnodušnosti i snošljivosti, gdje su uspijevale vječno, ruku pod ruku, preživljavati mitologije i filozofije. Vjera nije preživjela. Vjera se u ovome zapadnom svijetu brzih promjena i trajnog propadanja institucija uvijek iznova uspijevala vratiti. Slijedeći rimsku tradiciju Europa se trajno okušavala s prevratom i ponovnom obnovom, u opetovanoj uspostavi sveobuhvatne republike. I uvijek je Europa započinjala odbacivanjem toga staroga zaglavnog kamena, ali je na kraju svršavala tako da je stalno za njim posezala i činila ga ponovno zaglavnom kamenom... Barem u pet navrata, za arijanizma, za albigenza, za humanističkih skeptika, za Voltaiera i Darwina ta je vjera bacana, kako se čini, psima. I u svakom od tih pet navrata dogodilo se da bi pas uginuo.“

„Riječ je tijelom postala“ – klimaks je Ivanova Proslova (Iv 1,14). Riječ je o utjelovljenju Boga među nama. Bog nam u Isusu progovara, ne kao što je govorio nekoć, Abrahamu, Mojsiju, preko proroka. On komunicira svoje biće, svoju bit, ali ne u riječi koja samo odzvanja, nego koja traje i vječno među nama ostaje. Koja i danas snažno zbori i mijenja svijet i pojedince. Bog komu možemo reći „Ti“, i bez te povijesne činjenice ne bi bilo kršćanstva, ne bi bilo vjere, ne bi bilo nas kao vjernika. Riječ je tu o cjelini, o srčici našega poimanja Boga, svijeta, povijesti. Na nama je prihvatiti ili odbaciti Božju ponudu u Isusu Kristu.

M

Leonardo Boff

Majčinsko
lice Božje

Leonardo Boff

Majčinsko lice Božje

U Mariji je ženskost dobila povijesnu vidljivost, našla eshatološku anticipaciju i postala simbol onoga, što će se dogoditi sa svime što je žensko, a što se na razne načine ostvaruje u svim ljudima.

CENTAR MIR MEĐUGORJE

Knjigu možete
naći u Suvenirnici
Centra MIR Međugorje.

Odnedavno Očenaš se iznenada našao u središtu zanimanja medija, koji se inače rijetko bave teološkim temama. Nije u pitanju nečiji poziv na aktivniju molitvu ili produbljenje teološkog znanja o najstarijem molitvenom tekstu što ga kršćani baštine izravno od Isusa. Očenaš se našao u središtu zanimanja javnosti kao kamen spoticanja. Otkako se pojavila vijest da papa Franjo namjerava mijenjati tekst šestog i sedmog zaziva Očenaša *I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla*, ne prestaju reakcije iznenađenja i čuđenja mnogih, praćene pitanjima: Je li moguće? Koji su razlozi za to? Kako će to odjeknuti među širokim vjerskim masama? Iznoseći svoje razloge za predloženu promjenu, papa Franjo naglašava da Bog ne uvodi čovjeka u napast kako bi gledao njegov pad. „Otac ne čini takvo što; otac odmah pomaže da se ustane. Sotona je taj koji uvodi u napast“.

FRA IVAN
DUGANĐIĆ

STARI ZAVJET, POLAZEĆI OD BOŽJE APSOLUTNE MOĆI I VLASTI NAD SVIME, BOGU PRIPISUJE I KUŠNJE KROZ KOJE ČOVJEK PROLAZI. STAROZAVJETNI PISAC JE UVJEREN DA JAHVE PRONIČE (KUŠA) PRAVEDNA I NEPRAVEDNA (PS 11,5). ALI ON ISTO TAKO ODBIJA SVAKU POMISAO NA TO DA BI BOG BIO UZROK ČOVJEKOVA GRIJEHA.

HOĆE LI SE MIJENJATI TEKST OČENAŠA?

Stvar ipak nije posve nova. Već prije desetak godina Talijanska biskupska konferencija je s 203 glasa za i samo jednim glasom protiv usvojila preinaku u tekstu Očenaša. Umjesto dosadašnjeg *I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla* (Mt 6,13), novi prijevod treba glasiti *Ne napusti nas u napasti, oslobodi nas od Zla*. Za promjenu su i francuski biskupi. Njihov prijedlog glasi: *Ne dopusti da upadnemo u napast!* Obrazloženje glasi, da je to samo povratak izvornom tekstu koji je bio na aramejskom jeziku, a kojim je govorio Isus, dok su evanđelja napisana na grčkom. Tvrdnje da je Matejevo evanđelje, pa možda i Markovo izvorno pisano aramejskim jezikom, pa tek naknadno prevedeno na grčki, nikad nisu naišle na šire prihvaćanje. Stručnjaci raspravljaju o naravi izvora kojima su se služili evanđelisti: Jesu li bili na aramejskom ili su već bili prevedeni na grčki?

Obični vjernici o svim tim otvorenim pitanjima ne znaju ništa. Oni nisu upućeni u pitanja nastanka i prenošenja biblijskog teksta, u probleme prevođenja s izvornih jezika i u napredak biblijske znanosti

OČENAŠ KAO KAMEN SPOTICANJA

Stimio/Mateo Ivanković

koja trajno proširuje svoje spoznaje o svemu tome. Zato se mnogi vjernici, suočeni s ovakvim informacijama, zabrinuto pitaju: „Zar će nam i Očenaš promijeniti?“ Oni pak upućeniji, koji to sve znaju, pitaju se, ima li predložena promjena stvarno uporište u biblijskom tekstu ili je to samo smiona i slobodna interpretacija potaknuta stanovitom poteškoćom razumijevanja dosadašnjeg prijevoda? Što predložena promjena donosi? Zato je dobro pobliže se pozabaviti samim tekstom.

U ČEMU JE STVARNA POTEŠKOĆA?

Poteškoća postoji i ona nije od jučer. Čini se da su je kršćani bili svjesni još u vrijeme nastanka Novoga zavjeta. Na to upućuje jedno mjesto iz Jakovljeve Poslanice koje glasi: *Neka nitko u napasti ne rekne: 'Bog me napastuje.' Ta Bog ne može biti napastovan na zlo, i ne napastuje nikoga. Nego svakoga napastuje njegova požuda koja ga privlači i mami.* (Jak 1,13-14) Čini se kao da autor tu nastoji spasiti Božju svetost koju netko dovodi u sumnju. Pojam „napastovati“ očito je shvaćen u najužem smislu navođenja na grijeh, što je dakako protivno Božjemu biću, pa prema tome ne dolazi u obzir. No sve ako izraz „napast“ (grčki: *peirazmos*) uzmemo u širem značenju kao kušnju, opet netko može reći: kako Bog čovjeka može uvoditi u kušnju?

I čuveni ranokršćanski spis „Didache“ (Učenje dvanaestorice apostola), koji nije ušao u novozavjetni kanon, daje naslutiti istu poteškoću kao i Jakovljeva Poslanica. I tu se šesti zaziv Očenaša interpretira tako da se izbjegne dojam kako je dovedena u pitanje Božja svetost. Autor je tu preveo: „Provedi nas mimo kušnje!“ (Did 8,2). Trag te poteškoće nalazi se i u spisima crkvenih otaca, koji uglavnom naglašavaju razliku između kušnje kojoj Bog izlaze svakog čovjeka i navođenja na grijeh, što je Bogu strano. Tako primjerice Origen naglašava da nas dobri Bog doduše kuša želeći iskušati slobodu naše volje, ali nas ne navodi na grijeh (Origen, *De oratione* 22,1).

ŠTO KAŽE GRČKI TEKST?

U novozavjetnom grčkom tekstu stoji konjunktiv aorista *me eisenenkes* od glagola *eisfero* koji ne dopušta drukčiji prijevod od dosadašnjeg „ne uvedi“. Ni pokušaj da se dođe do mogu-

ćeg aramejskog izvornog oblika ne rješava puno, jer bi i on tek donekle ublažio jako aktivno značenje izraza „ne uvedi“. Francuski stručnjak za aramejski jezik Jean Carmignac misli da je u duhu aramejskog jezika ta rečenica mogla glasiti: „Učini da ne upadnemo u napast“. Jasno je da u tom slučaju r. 13b: „Nego izbavi nas od zla“ djeluje suvišno. To je razlog što je taj redak kasnije često proglašavan kasnijim naknadnim dodatkom. I što onda? Kad je u pitanju nesavladiva poteškoća na razini samoga teksta, rješenje uvijek treba tražiti u kontekstu cijele Biblije.

Poznajući ljudsku slabost, Isus ne traži od učenika preuzetnost psalmista (Ps 26,2), nego ih štoviše uči moliti da ih Bog poštedi kušnje. On pritom nije mislio na kušnje koje prate svaki ljudski život, već na posve određenu kušnju kojoj je i sam bio izložen

Stari zavjet, polazeći od Božje apsolutne moći i vlasti nad svime, Bogu pripisuje i kušnje kroz koje čovjek prolazi. Starozavjetni pisac je uvjeren da *Jahve proniče (kuša) pravedna i nepravedna* (Ps 11,5). Ali on isto tako odbija svaku pomisao na to da bi Bog bio uzrok čovjekova grijeha. Mudri Sirah govori: *Ne reci: 'Od Boga je grijeh moj', jer što on mrzi, nikad ne čini. I ne reci: 'On me zavede', jer njemu grješnici ne trebaju... on je sam u početku stvorio čovjeka i prepustio ga slobodnoj volji njegovoj. Ako hoćeš, možeš se držati zapovijedi, u tvojoj je moći da budeš vjeran.* (Sir 15,11-15)

Svrha kušnje kroz koju Bog vodi čovjeka uvijek je pozitivna, da se čovjek dokaže u vjernosti Bogu i da se očituje drukčijim od bezbožnika. Bog kuša Abrahama da vidi hoće li se držati njegove riječi (Post 22,1s.), kuša svoj narod u pustinji da vidi hoće li

držati zakon koji mu je dao (Izl 15,25; 16,4). Uvjereno starozavjetnog pravednika u svoju stvarnost Bogu može katkada biti čak i preuzetna, kao primjerice kad mu se psalmist obraća molbom: *Ispitaj me, Jahve, iskušaj me...* (Ps 26,2) S druge strane, on mu se istim povjerenjem obraća moleći ga za izbavljenje ili spasenje (usp. Ps 6,5; 17,13; 18,18).

ŠTO JE ISUS ŽELIO?

Kao Židov, i Isus polazi od takve slike odnosa čovjeka i Boga, ali zasigurno i od vlastitog iskustva kušnje u kojoj ga nije kušao Bog nego napasnik (usp. Lk 4,1-13) koji će, uz Božje dopuštenje, i učenike *rešetati kao pšenicu* (Lk 22,31s.). Poznajući ljudsku slabost, Isus ne traži od učenika preuzetnost psalmista (Ps 26,2), nego ih štoviše uči moliti da ih Bog poštedi kušnje. On pritom nije mislio na kušnje koje prate svaki ljudski život, već na posve određenu kušnju kojoj je i sam bio izložen. Njegova se kušnja sastojala u tome da se, pod utjecajem Sotone, iznevjeri svome poslanju ostvarenja kraljevstva Božjega. Smisao molbe *ne uvedi nas u napast* jest da Bog ne dopusti takvu kušnju koja bi vodila u otpad od njega. Ako u tom šestom zazivu Očenaša i ima neke nejasnoće s obzirom na Božju ulogu, sljedeća molba to posve ispravlja i ublažuje: *nego izbavi nas od zla*.

Treba reći da je uz taj zaziv vezana stanovita nejasnoća druge naravi. Budući da grčki tekst stoji u genitivu koji je jednak i za muški i srednji rod: *apo tou ponerou*, nije jasno što se pod tim podrazumijeva: zlo u osobnom obliku, dakle Zli, Sotona, ili zlo u općem smislu. Budući da je prva mogućnost bila neuobičajena u židovstvu Isusova vremena, mnogi tumači polaze od toga da je u pitanju zlo u općem smislu, ali posebno ono koje dolazi iz čovjekove nutrine, iz njegovih neurednih sklonosti i poriva, iza čega opet stoji Napasnik. Stvarni smisao šestog zaziva Očenaša jest dakle u traženju od Boga da njegov molitelj ne bude kušan do te mjere kad više gotovo sigurno ne bi izdržao kušnju. Čini se da to podrazumijeva i apostol Pavao kad se osvrće na kušnje u svojim zajednicama. Uspoređujući kušnje kroz koje prolazi njegova kršćanska zajednica u Korintu s kušnjama Izraela u pustinji, Pavao poručuje Korinćanima: *Ta*

vjeran je Bog: ne će pustiti da budete kušani preko svojih sila, nego će s kušnjom dati i ishod da možete izdržati. (1 Kor 10,13)

ŠTO BI DONIJELA PREDLOŽENA PROMJENA TEKSTA OČENAŠA?

Što nakon ovog uvida u biblijski kontekst reči o predloženoj promjeni teksta Očenaša? U šestom zazivu *ne uvedi nas u napast* ona je moguća samo protiv biblijskog teksta i jasno izraženog aktivnog značenja glagola *eisfero*: uvesti nekoga u nešto. A u tekstu Očenaša (Mt 6,13) to je *peirasmos*: napast (u smislu kušnje). Nije slučajno u Jak 1,13 upotrijebljen glagol istoga korijena *peirazo*: napastovati (kušati). Taj glagol stoji i u opisu Isusove kušnje od strane Sotone (usp. Lk 4,2). Ako imamo u vidu biblijsko shvaćanje Božje uloge u tome, tada je bilo kakva promjena teksta nepotrebna, a predloženom promjenom rečeno je manje s obzirom na dotični tekst, nego što je to sadržano u r. 13b: *nego izbavi nas od zla*. Jedina promjena koja bi nešto doprinijela boljem razumijevanju Očenaša bila bi u tome da se opći pojam „zlo“ zamijeni imenicom pisanom velikim slovom: *nego izbavi nas od Zloga*.

...TREBA IMATI NA UMU I TO DA JE DOSADAŠNJI PRIJEVOD POSVEĆEN STOLJETNOM VJERNIČKOM I LITURGIJSKOM PRAKSOM CRKVE I DA NIJE ISTO MIJENJATI TAKVE TEKSTOVE I NEKE DRUGE KOJI NISU TOLIKO BLISKI ŽIVOTU VJERNIKA. OVAKVOM LOGIKOM MOGLO BI SE MIJENJATI PUNO DRUGIH NEDOVOLJNO JASNIH BIBLIJSKIH MJESTA, ALI TIME BISMO SAMO UNAKAZILI BIBLIJSKI TEKST. UMJESTO TOGA, RJEŠENJE JE UVIJEK U UŽEM ILI ŠIREM BIBLIJSKOM KONTEKSTU TE KONTEKSTU CIJELE BIBLIJE KOJA JE NEOBIČNA KNJIGA „U KOJOJ SVE ŽIVI OD SVEGA“ (M. BUBER). U TU SVRHU SLUŽI CIJELI STUDIJ BIBLIJE, TOLIKE KATEHEZE I PROPOVIJEDI.

Uostalom treba imati na umu i to da je dosadašnji prijevod posvećen stoljetnom vjerničkom i liturgijskom praksom Crkve i da nije isto mijenjati takve tekstove i neke druge koji nisu toliko bliski životu vjernika. Ovakvom logikom moglo bi se mijenjati puno drugih nedovoljno jasnih biblijskih mjesta, ali time bismo samo unakazili biblijski tekst. Umjesto toga, rješenje je uvijek u užem ili širem biblijskom kontekstu te kontekstu cijele Biblije koja je neobična knjiga „u kojoj sve živi od svega“ (M. Buber). U tu svrhu služi cijeli studij Biblije, tolike kateheze i propovijedi.

Snimio: Mateo Ivančević

OBNOVIMO ZAJEDNIŠTVO OBITELJI PO ZAGOVORU BLAŽENE DJEVICE MARIJE

FRA GORAN
AZINOVIĆ

SIJEČANJ, PRVI MJESEC U GODINI, MJESEC HLADNOĆE, SNIJEGA I JAKIH MRAZOVA. O postanku njegova imena, poznati meteorolog mr. Milan Sijerković zaključuje: „Da li zbog toga što hladnoća ‘siječe’ dah ili zato što pri jakim mrazovima nebrizni gospodari moraju odlaziti u šumu radi siječe drva za ogrjev – nije bitno. Siječanj je u našem podneblju srce zime, carstvo mrazova.“ No, u siječnju je i hladnoća saveznik. Ona nas u toplini obiteljskog ognjišta okuplja u zajedništvo te nas snažnije upućuje jedne na druge. Obitelj može više biti zajedno i može razgovarati, za razliku od drugih mjeseci kada ljudi zaokupljeni svojim obavezama više izbjavaju iz svojih domova. Majka Terezija je govorila: „Svetost je činiti male i svakodnevne stvari, ali s puno ljubavi.“ Ovo je dakle vrijeme u kojem nema osobitih događanja, ali može biti vrijeme u kojem našu svakodnevnicu možemo i trebamo ispuniti malim djelima ljubavi.

Djeca su još na zimskim praznicima i to je još jedna posebna prigoda da obitelj bude na okupu. Nije slučajno da je baš u tom vremenu i blagoslov obitelji, jer doista važno je obitelj blagoslivljati kada je ona u svom punom zajedništvu. Netko će reći da je to blagoslov kuća, no u prvom planu jest ipak obitelj. Svećenik će u svom pohodu obitelji blagosloviti njihov rad, vrijeme i sve ono što ih u novoj godini očekuje. To je također osobita prigoda da svećenik susretne svoje župljane, da ih vidi i s njima porazgovara. Papa Franjo je u svojim propovijedima i nagovorima na osobit način naglasio važnost susreta svećenika s obitelji. Važno je da obitelj ima otvorena vrata svoga doma, a još više vrata svoga srca. Svećenikova prisutnost u domu označava i otvorenost obitelji za Božju prisutnost.

MEĐUGORJE NAS UPRAVO UČI DA U SVAKODNEVNOM ŽIVOTU OTVARAMO VRATA MARIJI I SVEĆENICIMA KOJI NAM NOSE GOSPODINA. SIJEČANJ JE UPRAVO PRAVA PRIGODA KADA MOŽEMO OTVORITI VRATA NEBU I OBNOVITI ZAJEDNIŠTVO OBITELJI PO ZAGOVORU BLAŽENE DJEVICE MARIJE.

Mjesec siječanj je dakle mjesec kad otvaramo svoja vrata. Možda je važno sebi postaviti pitanja tko nam sve i na koji način ulazi u naše domove? Što nam donosi u obitelj, a što iz nje odnosi? Jesmo li zatvorili vrata možda pred nekim pred kime smo ih trebali širom otvoriti, a jesmo li ih otvorili nekome kome nismo trebali? Ivan Bodrožić je napisao: „Kućni prag bi doista morao biti istinska granica i razmeđe svjetova. Ali ta razlika i razdioba bi trebala biti između onoga što je sveto i svjetovno, a ne samo da bude između onoga što je privatno i javno. Jer nama se može dogoditi da mi u svojoj svijesti, duši i srcu donesemo preko vlastitoga praga hrpu nečistoće kojom onečišćujemo taj sveti prostor obiteljskog življenja. Nadalje, putem medija biti će zagušen stvarni obiteljski život, zajedništvo i razgovor. Nametnut će nam se kojekakve medijske zvijezde sumnjiva života kao pravi članovi obitelji, koje poznamo bolje nego svoje ukućane, a da nisu uopće pozvonili i zatražili ući i prebivati u našem domu.“

U Evanđelju čitamo kako je Elizabeta primila Mariju u svoju kuću:

„Uđe u Zaharijinu kuću i pozdravi Elizabetu.“ Možemo se i mi na poseban način odlučiti u mjesecu siječnju primiti Mariju u svoju kuću. Ovaj mjesec može biti prilika da otvorimo vrata onima koji istinski vole naše obitelji. Netko je zapisao: „Elizabeta je svojom reakcijom na Marijin dolazak pokazala do čega je držala i što joj je bilo vrlo važno u životu, čime nama daje pravi primjer. Najvažnija stvar u njezinu domu bila je svetost i vjernost Gospodinu te se zato i obradovala svojoj rođakinji Mariji koja je u svom krilu donijela živoga Boga. Budimo stoga i mi poput Elizabete gostoljubivi prema Mariji i trudimo se ne otjerati je iz svojih domova psovkom, vulgarnošću i grijesima. Neka ona svojom svetošću bude dio naših misli, života, prostora i obitelji.“

Međugorje nas upravo uči da u svakodnevnom životu otvaramo vrata Mariji i svećenicima koji nam nose Gospodina. Siječanj je upravo prava prigoda kada možemo otvoriti vrata Nebu i obnoviti zajedništvo obitelji po zagovoru Blažene Djevice Marije.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

„OPET MOLITVA. Kad će biti nešto novo?!“ Nedavno mi je jedna osoba rekla da tako reagira kad pročita novu Gospinu poruku dvadeset i petoga u mjesecu. Zamislio sam se nad tim riječima i zapitao se: Zbilja, zašto Gospa tako često ponavlja poziv na molitvu? Koji je razlog za to?

Neki dan čitajući jednu knjigu, naišao sam na razmišljanje teologa i mučenika Bonhoeffera da je razgovor Adama i Eve sa zmijom iz Knjige Postanka prvi religiozni, teološki razgovor, tj. prvi razgovor o Bogu. U razgovoru sa zmijom oni su točno naveli Božje riječi – što smiju, a što ne smiju činiti – ali ipak su pali na ispit. Zašto? Gdje su pogriješili? Što je problematično u tome što su govorili o Bogu? Umjesto da razgovaraju s Bogom, da mu se klanjaju, da mu zahvaljuju, da ga zazivaju, Adam i Eva govore o Bogu. Upali su u zamku kad su se oslonili na znanje o Bogu a izostavili govor s Bogom.

Početak nove godine čini mi se pravom prilikom za otvaranje prvih stranica Knjige Postanka na kojima se susrećemo s tim iskustvom Adama i Eve. Valja se ponovno staviti pred pitanja: Što izabrati? Za koga i za što se odlučiti? Poslušati Boga? „Jahve, Bog, uzme čovjeka i postavi ga u edenski vrt da ga obrađuje i čuva. Jahve, Bog, zapovjedi čovjeku: 'Sa svakoga stabla u vrtu slobodno jedi, ali sa stabla spoznaj dobro i zlo da nisi jeo! U onaj dan u koji s njega okusiš, zacijelo ćeš umrijeti!'“ (Post 2,15-17) Ili poslušati zmiju? „Nato će zmija ženi: 'Ne, ne ćete umrijeti! Nego, zna

NOVA GODINA NE POČINJE SLUČAJNO SVETKOVINOM KOJA JE POSVEĆENA MARIJI. NASUPROT EVI KOJA JE IZABRALA ZMIJU STOJI MARIJA KOJA JE IZABRALA BOGA. EVA JE OSIM BOŽJIM DALA PROSTORA I ZMIJINIM RIJEČIMA, A MARIJA JE IZABRALA BOŽJE RIJEČI NE DOPUŠTAJUĆI NIKAKVIM DRUGIM RIJEČIMA DA U NJOJ PRONAĐU PROSTORA.

NOVA PRILIKA ZA POČETAK

Bog: onog dana kad budete s njega jeli, otvorit će vam se oči, i vi ćete biti kao bogovi koji razlučuju dobro i zlo.“ (Post 3,4-5)

Nova godina ne počinje slučajno svetkovinom koja je posvećena Mariji. Nasuprot Evi koja je izabrala zmiju stoji Marija koja je izabrala Boga. Eva je osim Božjim dala prostora i zmijinim riječima, a Marija je izabrala Božje riječi ne dopuštajući nikakvim drugim riječima da u njoj pronađu prostora.

Međugorje je Marijin zov današnjem čovjeku da se odluči kao i ona – za Boga i Božje riječi. Poukama koje daje u Međugorju želi ga vratiti početcima, iskonskoj Božjoj volji da živi s Bogom, osluškujući njegove riječi i hodeći po njegovim uputama. Istovremeno, želi ga sačuvati od upadanja u razne zamke na koje ga navodi zmija.

Osim molitve nema drugog načina kako ostati povezani s Bogom i sposobni oduprijeti se zmiji. Izostane li molitva, neminovno se otvara prostor zmiji i njezinim nagovaranjima. Moliti znači dati Bogu i njegovim riječima prvenstvo pred zmijom i njezinim nagovaranjima. „Danas kad vam je nebo na poseban način blizu, pozivam vas na molitvu da preko molitve stavite Boga na prvo mjesto.“ (25. 11. 2000)

Dati prvo mjesto Bogu i molitvi znači steći orijentaciju. Kad je Bog na prvom mjestu, tada sve djelovanje proizlazi iz odnosa s Bogom. Budemo li govorili s Bogom, znat ćemo što trebamo ali i što ne trebamo, što smijemo ali i što ne smijemo činiti. Redosljed je – Bog pa djelovanje. Molitva pa rad. Svjestan tog principa sveti Benedikt je za temelj svoga Reda postavio jednostavno pravilo: Ora et labora (moli i radi).

Gospa poziva da nam „početak i svršetak dana uvijek bude molitva“ (3. 7. 1986.). U duhu je to biblijskog načina razmišljanja, prema kojem dan ne počinje radom. „Tako bude večer, pa jutro – dan prvi...“ (Post 1,5) Isto tako, na početku tjedna nije djelovanje nego ne-djelja. Dan i tjedan započinju primanjem darovanog života, a ne radom, iz čega se zaključuje da čovjek treba najprije moliti, a potom djelovati. Najprije treba vidjeti što je učinio Stvoritelj i zahvaliti mu, a potom (nastaviti) stvarati.

Dar stoji pred zadatkom, a ne obratno. Svjestan Stvoritelja i njegovih darova čovjek ulazi u novi datum (dare, lat. – dati) i prilazi novom za-datku. Isus je dao primjer ne započevši javno djelovanje navješćivanjem nego molitvom i postom. Na taj način čovjek će drukčije raditi. Pazit će na neke vrijednosti. Ne će živjeti oslonjen samo na sebe i svoje mišljenje nego će se trajno propitivati osluškujući Božje savjete.

Danas primjećujemo sveprisutno obrnuto postupanje – na prvom mjestu je rad. Prioritet ima zadatak, stvaranje, uspjeh. Takav životni princip doveo je čovjeka ne samo do udaljavanja od Boga nego je time ugrozio svoj opstanak i opstanak Zemlje.

Stanje nije nimalo bezazleno. Dovoljno je spomenuti klimatske promjene koje su nastale zbog čovjekova pogriješna odnosa prema radu pa da shvatimo da smo se zaputili u pogriješnom smjeru. A razlog je jasan – današnji čovjek ne moli nego samo radi, ne sluša Boga nego slijedi zmiju.

Zato nas Marija poziva: „Danas vam želim reći da prije svakog posla molite i s molitvom završavate svoj posao. Ako tako budete činili, Bog će blagosloviti i vas i vaš rad. Ovih dana malo molite, a mnogo radite. Zato molite!“ (5. 7. 1984.)

Znao je to znanstvenik Max Thürkaufer koji je tvrdio da bi svaki laboratorij u kojemu znanstvenici istražuju morao imati u svom predvorju kapelicu s Presvetim oltarskim sakramentom, da se znanstvenici najprije poklone Stvoritelju života i zakona, a da onda na poniznosti, zajedno s njim, kao Njegovi suradnici, istražuju zakone života.

Početak nove godine prava je prilika za novi početak, za novu odluku i izbor.

Jacques Philippe

**U ŠKOLI
DUHA
SVETOGA**

Jacques Philippe

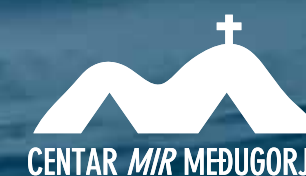
U ŠKOLI DUHA SVETOGA

„U unutarnjoj molitvi nije važno mnogo misliti, nego mnogo ljubiti.“ (sv. Terezija Avilska)

Kako dopustiti Duhu Svetomu da nas vodi i da nam pomaže?

Kako se širom otvoriti njegovu djelovanju koje prosvjetljuje razum i osnažuje srce?

Ova nam jednostavna knjižica želi pokazati kako se možemo praktično otvoriti djelovanju Duha Svetoga.

CENTAR MIR MEĐUGORJE

Knjigu možete naći u Suvenirnici Centra MIR Međugorje.

NOVI POČETAK

Na završetku stare i na početku nove godine kod jednog dijela ljudi pojavi se neopisiva radost koja je popraćena užurbanim pripremama za veliko slavlje, okupljanje prijatelja i rodbine uz veselo iščekivanje i odbrojavanje posljednjih trenutaka stare godine, svečani ulazak, slavlje i vatromet s kojim se dočekuje nova godina.

FRA ZVONKO
BENKOVIĆ

RADOŠT ZBOG NEČEGA ŠTO JE PROŠLO I OPTIMIZAM PRED ONIM ŠTO ĆE TEK BITI GLAVNI SU POTICAJI ZA PROSLAVU. Porred toga jedan dio ljudi ne pronalazi razloga za slavlje jer im prelazak iz stare u novu godinu označava samo jednu godinu više u životnom kalendaru. S druge strane kod nekih se javlja određena doza poštovanja pred godinom koja je prošla, ali i straha pred onim što će se tek dogoditi u godini koja je pred njima. U većini župa vjernici na Staru godinu odlaze na mise zahvalnice kako bi Bogu zahvalili za sve primljene milosti i darove u godini koja je iza njih, prijetili se svih novokrštenih članova

i onih koji su preminuli. Na taj način pokušavaju zatvoriti jedno poglavlje života i uz Božju pomoć i blagoslov krenuti u novu godinu. Njemački benediktinac Anselm Grün u svojoj knjizi o Božiću navodi kako je pojedini ponekad zamišljaju kao knjigu koja ima novih dvanaest stranica koje će kroz godinu ispisivati vlastitim usponima i padovima, dok je drugi sebi predstavljaju poput idiličnog krajolika prekrivenog novim snježnim pokrivačem kroz koji još nitko nije hodio ni narušio tu beskrajnu bjelinu i težnju za čistoćom i svetošću. Sanja ju da će upravo oni biti ti koji će prvi ostaviti tragove svojih stopa, leći u snijeg i utisnuti svoj obris mašuću rukama poput anđela raširenih krila.

Što za tebe znači novi početak? Možeš li sebi zamisliti da ti Bog upravo danas daruje novu priliku za život? Ako je to u stvarnosti tako, pitam se kako bi je iskoristio ili iskoristila? Bi li postao bolji čovjek i pokušao biti revniji u svojoj vjeri, molitvi i odlasku u crkvu? Bi li imao snage otkriti ljepotu darovanog života i živjeti ga, jer je život lijep? Možda bi te nova prilika mogla potaknuti da živiš u miru sa svojim bližnjima, da se raduješ svakom novom trenutku ne zamarajući se sitnicama na koje si možda do tada izgubio ili izgubila previše vremena? Hoćeš li imati snage zamisliti što donosi jedan novi dan, a tek što će donijeti jedna cijela godina i život koji je pred tobom? Jesi li ikad promišljao ili promišljala što sve može stati u jednu kalendarsku godinu – koliko

pitanja, velikih i malih odluka, praznoga hoda, teških poraza, nevjere, razočaranja u sebe i druge, novih kriza i neizbježnih padova? Koliko će ti trebati milosti da bi sve mogao ili mogla iznijeti; koliko poniznosti da bi drugi uz tebe mogli živjeti; koliko ćeš puta morati oprostiti i moliti za oprostjenje; koliko će tek biti radosti zbog malenih stvari, nezasluzene dobrote, bespridržajne ljubavi i ljudske solidarnosti? Koliko će ti trebati *molitve* da bi došao ili došla k sebi, *posta* koji ti se možda ne će

NISAM MOGAO VJEROVATI DA ĆE MEĐUGORJE POSTATI MJESTO MOJEG NOVOG POČETKA, UPOZNAVANJA SAMOGA SEBE I HODA S BOGOM. KAKO JE TO ČUDNO ŠTO SAM MIR PRONAŠAO U SVETIŠTU KRALJICE MIRA KILOMETRIMA UDALJENOM OD MOJEG DOMA, VELEGRADSKÉ BUKE I RASKOŠI. ZAMISLI SAMO, MILOST NOVOGA POČETKA ČEKALA ME UPRAVO U MEĐUGORJU!

činiti smislenim, *samoće* i *susreta* s Kristom u tišini pred Presvetim oltarskim sakramentom? Koliko tek milosti? Tko to zna osim Boga koji sve vodi, komu sve pripada i koji sve ispunja svojom milošću, jer čovjek snuje, a Bog određuje kako će biti.

Što ako se prije početka slavlja dogodi neočekivani obrat i neplani-rani gubitak drage osobe? Što ako se pojavi iznenadna bolest ili smrt u obitelji? Kako ćeš smoci snage i krenuti dalje? Gdje ćeš pronaći oslonac, tvrdo uporište i snagu? Od koga ćeš zatražiti pomoć, na čija ćeš vrata pokucati, komu ćeš se obratiti? Kako ćeš se ponovno podići na noge ukoliko te život ponizi, ukoliko osjetiš vlastitu nemoć i ne budeš mogao ili mogla obavljati osnovne životne funkcije? Hoćeš li imati snage prihvatiti vlastitu slabost, ovisnost o drugima, prikovanost za bolesničku postelju, danonoćno služenje, pomoć medicinskog osoblja i žrtvu bližnjih? Hoće li te slomiti vlastita slabost, iscrpljenost bližnjih i postupno napuštanje prijatelja? Gdje ćeš pronaći snagu i razlog za novi početak? Hoćeš li imati snage ponovno ustati ili ćeš žalovati nad vlastitim životom i promjenom njegove kvalitete? Hoćeš li Boga okrivljivati za sve što ti se dogodi ili ćeš u njemu pronaći snagu? Hoćeš li moći popuniti prazninu koja nastaje zbog iznenadne smrti i odlaska drage osobe? Hoćeš li imati snage dati Bogu novu priliku da te vrati u stvarnost i probudi nadu, proživljavajući vlastito obračunje i odbacivanje starog čovjeka?

Na neka od ovih pitanja odgovorio mi je tridesetpetogodišnji mladić kojega sam susreo prvog dan nove godine u restoranu preko puta crkve u Međugorju na popodnevnoj kavi. Kako sam sjedio sam za stolom, pitao me je bi li mi smetalo njegovo društvo, jer je želio s nekim razgovarati. Rekao sam mu da je mjesto slobodno, a on je, nakon upoznavanja, počeo govoriti:

„Izgubio sam sve, život mi nije imao smisla. Godinama sam tražio nekoga samo za razgovor, jer odlazak kod psihologa pokazao se samo skupim izazovom koji, u mojem slučaju, nije imao nikakvog učinka. Moja osobna molitva je odavno izašla iz upotrebe, jer imao sam osjećaj kao da je odavno prošao rok trajanja svim sakramentima koje sam pri-

mio. Praznina se redala za prazninom. Gubitak oca u ranom djetinjstvu ostavio je svoj trag. Odlazak od kuće na studij i u veliki grad, promjena sredine i prilagodavanje novom ritmu života učinio je svoje. Vrtoglavi i iznenadni uspon u menadžerskoj karijeri brzo su povećali moje apetite. Najprije novac, a onda i izazovi koji su se s njime pojavili pokazali su da sam bio nedorastao svom poslovnom uspjehu. Možda sam bio nezahvalan na svemu što sam imao. Materijalno sam bio zbrinut, ali mi je nedostajalo poniznosti. Sve mi se činilo ispraznim. Ni jedno novo putovanje ni avantura nisu popunjali moju prazninu. Jedan uobičajeni radni dan, odlazak na posao i sekunda neopreznosti doveli su me u bezizlaznu situaciju. Mjesecima sam bio u komi, a zahvaljujući novcu, mogli su mi priuštiti najbolje liječnike. Našao sam se u slijepoj ulici pred zidom koji nisam mogao preskočiti.

ČUDNOVATO JE ŠTO SAM SE UOPĆE NAŠAO U MEĐUGORJU NA STARU GODINU KAKO BIH DOČEKAO NOVO. SLUŠAO SAM O NJEMU SVAŠTA, ČESTO SAM I SAM OSUĐIVAO PREMDA NISAM NI ZNAO ŠTO SE TO TAMO U STVARI DOGAĐA, JEDNOSTAVNO ME NIJE ZANIMALO. IMAO SAM SVOJ ŽIVOTNI STIL KOJI JE ODUDARAO OD BILO KOJEG KRŠĆANSKOG SVJETONAZORA. U SVE SAM SUMNJAO DOK SUMNJA NIJE DOTAKNULA MENE.

Oporavak je bio dugotrajan i bolan, a u svemu tome ponovno sam pokušao pronaći samoga sebe.

I onda se dogodio moj jučerašnji dolazak u Međugorje. Misa u ponoć i doček nove godine u tišini. Višesatna šutnja na koljenima. Promišljao sam satima je li to što mi se dogodilo u životu bilo samo jedan neponovljivi gubitak ili je postao nova prilika za život? Pitao sam se imam li pravo na novi početak? Je li Bog uistinu dobar Otac pa mu je stalo da se vratim na pravi put? Je li to bila sama milost i trenutak kad sam dobio novu priliku upoznat i samoga sebe?

Svakom sekundom, kao da se otapao jedan dio mene. Što sam više šutio to mi je savjest bila sve uzburkanija. Shvatio sam da, unatoč svemu, nikada nisam bio sam. Ma koliko sam duhovno bio prazan, nakon svakoga pada nekako sam bio sve bliže Bog. Ne znam je li to bila izmumljena milost, neprestana molitva moje majke, njezini postovi i udovičke suze ili je jednostavno moj anđeo čuvar imao toliko snage da me je svaki put vraćao na pravi put. Bilo mi je lakše, ali ne znam što će biti s mojim životom.

Čudnovato je što sam se uopće našao u Međugorju na Staru godinu kako bih dočekao Novu. Slušao sam o njemu svašta, često sam i sam osuđivao premda nisam ni znao što se to tamo u stvari događa, jednostavno me nije zanimalo. Imao sam svoj životni stil koji je odudarao od bilo kojeg kršćanskog svjetonazora. U sve sam sumnjao dok sumnja nije dotaknula mene. Možda čovjek treba doživjeti poraz, dotaknuti dno u životu ili doseći vrhunac poput mene i vidjeti da se ništa nije promijenilo, da je svijet nastavio živjeti dalje, a da nisu zamijetili moj uspjeh. Bio sam uspješan menadžer. Jednog jutra krenuo sam na posao i iznenada je naišao automobil i udario me. Svijet je stao, tj. moj život je stao.

Imao sam potrebu nekome sve to ispričati prije nego što smognem snage ući u ispovjedaonicu i tražiti opro-

štenje za sve grijeha i propuste što sam učinio. Nisam mogao vjerovati da će Međugorje postati mjesto mog mogov početka, upoznavanja samoga sebe i hoda s Bogom. Kako je to čudno što sam mir pronašao u svetištu Kraljice Mira kilometrima udaljenom od mog doma, velegradske buke i raskoši. Zamisli samo, milost novoga početka čekala me upravo u Međugorju!“

BLAGOSLOV ZA NOVI POČETAK

Možda i pred tobom stoji mnoštvo pitanja i izazova, nedoumica i raskrižja na koja ćeš tek stići u ovoj godini, ali pokušaj ne gubiti nadu nego svoj pogled usmjeri prema Bogu i milosti nadahnuća Duha Svetoga da te u svim tvojim životnim (ne) prilikama vodi. Pokušaj ne očajavati nad sobom i svojom nemoću, nego usmjeri pogled prema nebu i moli za ustrajnost. Ukoliko ti godina bude izazovna, jer te čeka mnoštvo velikih odluka, uspješno obavljenih poslova, potpisanih ugovora, osvojenih nagrada i pothvata budi ponovno velik i ne zaboravi moliti Boga za blagoslov da svaki tvoj rad, tvoja molitva i djelo s njim započne i završi. Ako ti godina bude teška, iscrpljujuća s mnoštvom gubitaka, teških trenutaka, bolesti, neka ti Bog podari snage da u novoj godini pronađeš put koji će te voditi k Njemu i podari ti snage da uspješno svladaš novi komad životnoga puta koji je pred tobom.

Molio bih te da ne zaboraviš moliti i za one koje ćeš možda tek usputno sresti na svome putu, osobito za sve osamljene i napuštene, za zaboravljene u vlastitim domovima i obiteljima, za one koji su izgubili svoj put i ne snalaze se na svojim položajima, za siromašne koji će tragati za koricom kruha, za one koji će biti u raznim pogibeljima, za zatvorenike koji trpe zbog svojih grijeha i propusta, za bolesne i ožalošćene, za udovice i sirote. Sjeti se, ponekad, moliti da i njima Bog bude blizu, okrijepi im tijelo i utješi dušu.

Na koncu neka ti Bog podari milosti da se znaš radovati svemu lijepom što će ti godina sa sobom donijeti, ali i hrabrosti da podneseš sve patnje i gubitke koji će te u njoj dočekati. Neka ti Bog produbi nadu, a sam pokušaj svoj život posvetiti Mariji moleći da te Kraljica Mira zagovara kod svojega sina Isusa Krista i usmjeri na pravi put.

Novogodišnja noć u Međugorju

OTVORENO NEBO, OTVORENA SRCA

U Međugorju ste uvijek u pravo vrijeme na pravom mjestu“ – kaže jedan od momaka sa seminara, govoreći da je za njega Novogodišnji seminar u Međugorju bio pun pogodak! Svi smo se pogledima složili da je u pravu. Jer, duhovni Novogodišnji seminar je pun pogodak za sve nas koji smo „dobili“ poziv biti na tom mjestu u to vrijeme – za sve nas koji smo poželjeli nešto novo za Novu godinu. I gle, sam naziv seminara je „Evo, sve činim novo“ (Otkrivenje 21,5). To je „to“ novo što nam treba! Pa tko bolje može učiniti nešto novo u našim životima od Onoga koji je stvorio svijet, koji stvara život, koji daje dan i noć, koji pretvara vodu u vino, ozdravlja bolesne...

KAKO SE BLIŽI NOVA GODINA, SVI SE NA NEKI NAČIN PRIPREMAJU, A SVE KAKO BI SE BAREM NA TRENUTAK POBJEGLO OD GORKE SVAKODNEVNICE ŽIVOTA.

A ja želim dočekati Novu u istini, tamo gdje ću biti ono što uistinu jesam. Čujem da se prijavilo 45 mladih iz naše zemlje i Hrvatske. Jedva čekam da dođem u Međugorje i da se susretнем s ostalima.

I evo ga, subota predvečer, tu smo u Domus Pacis-u. Osmijesi na licima i jednostavnost u pojavi. Bez glamura i luksuza, bez šljokica i lažnog sjaja. Jer, vjerujem, zasjat će u nama ta prava Svjetlost, taj pravi sjaj koji donosi Isus – Svjetlost svijeta.

Na prvom susretu sestra Ljilja Pehar, voditeljica seminara, uvodi nas u istinu. S

jasnim poticajem Isusovih riječi „Evo, sve činim novo“. Mila i draga, ali s Kristovim autoritetom. Iako smo svi došli sa svojim nakanama, sestra nam na srce stavlja jednu nakanu – pronaći svoje srce u Isusovu srcu. Svoje srce, misli, planove, svoj život staviti u Isusovo srce, jer On najbolje zna.

Pred nama je bilo cjelonoćno klanjanje pred živim Isusom. Svatko je odabrao po jedan sat klanjanja i čekao svoj trenutak susreta s Isusom. Došao je moj sat. Tišina i mir i oko mene i u meni. Tišina sve govori. Govori volim te, ljubim te, liječim te, ozdravljam te, tješim te, radim na tebi. Kao kad doktor operira, tako Isus operira moju dušu. Skida s nje sve što smeta, što žulja, što boli i dušu čini novom.

Već sljedećeg dana probudili smo se rano. Doček Nove godine, 31. prosinca. Naša molitva počinje ujutro u 7h. Cijeli dan ispunjen je programom. Sestra Ljilja nas upoznaje da je ovakve seminare osnovao pokojni fra Slavko Barbarić čiji zagovor s neba osjećamo u ove dane seminara. U 9 i 15 krećemo na Križevac. Kroz to vrijeme učimo se koliko je bitna točnost, a sestra Ljilja naglašava da je točnost početak zdrave duhovnosti. Imati nekog reda u svom životu. Sestra nas pita, što mislimo o čemu ćemo biti pitani kada dođemo pred Boga? I dok dajemo svoje odgovore, sestra kaže da ćemo biti pitani o tome kako smo iskoristili svoje vrijeme na Zemlji. Misao o kojoj svi u trenutku razmišljamo i već znamo koliko je u našem životu uzalud

potrošenog vremena. Cijeli seminar se isprepliće mudrim mislima i zanimljivim pričama koje se urezuju u srce.

Već smo se okupili podno Križevca i krećemo prema vrhu. Prema Isusu. To je i naš životni vrh kojem trebamo težiti i koji nam treba biti cilj – Isus Krist. I dok se uspinjemo, sunce se provlači kroz grane i obasjava nas. I grije. Kao i Isus što nam obasjava život svojom Svjetlošću i grije nas svojom ljubavlju posebno u teškim trenucima. Odlučujemo moliti križni put koji je napisao vlč. Marin Knežević. Križni put koji je pisalo srce, jer svakoga dira u srce.

Muškarci predvode molitvu kod postaja. Svaka postaja priča veliku priču i otkriva veliku istinu. Nema života bez križa.

Na prvoj postaji Isusa osuđuju na smrt. I nas osuđuju. Branimo se, pravdamo se, borimo se za sebe, a Isus samo šuti i nikada se ne buni. Uzima na sebe svoj križ osude, a onda već na trećoj postaji pada pod tim križem. Ali ne odustaje, diže se i nastavlja. Na četvrtoj postaji Isus susreće svoju majku Mariju. Kako je bolna ta pomisao, taj njihov susret. Ali Isus joj već tada govori: „Evo, sve činim novo.“ Ohrabrujuće riječi za njegovu Majku i za mene. Iako ima još deset postaja, On već tada ima svoj cilj do kojeg će doći i već tada zna da će upravo po tom križu, po tom trpljenju, po padovima, učiniti nešto novo. Šesta postaja me svaki put posebno dotakne. Veronika, siromašna žena ne boji se istupiti iz mase koja osuđuje Isusa, ne

boji se za sebe, jer prepoznaje da je On Put, Istina i Život. Pruža Mu rubac, o On joj daje sebe na rupcu. I On opet pada i opet se diže i tješi jeruzalemske žene. Na desetoj postaji ga svlače. Nema na Njemu više ništa. Potpuno se predao. Ogolio. I šuti. I sve dopušta, jer On ima cilj. Imam li ja svoj cilj? Što je moj cilj i gdje će me odvesti? Razmišljam... Na jedanaestoj postaji Isusa pribijaju na Križ, a On ih svojom rukom kroz koju prolazi čavao blagoslivlja. Blagoslivljam li ja u svom životu neprijatelje ili im želim uzvratiti? I opet snažno u meni odjekuju te riječi „Oprosti im jer ne znaju što čine“. Na kraju izdah, jer „Svršeno je“.

Istog dana poslijepodne odlazimo na Podbrdo, Majci u zagrljaj, da nas ohrabri. Molimo

Radosna otajstva Gospine krunice. Posebno me dotiče drugo otajstvo kada Gospa odlazi u pohod rođakinji Elizabeti, noseći Isusa. Zamišljam Gospu, nasmiješena, kao da govori i ti ovako nosi Isusa iz svoga srca drugima koje susrećeš. Jer Isus donosi ljubav, donosi radost, nadu, istinu, mir. Zahvaljujem se Majci na cijeloj godini i molimo blagoslov za nadolazeću.

Još nekoliko sati je ostalo do Nove godine. Mi je dočekujemo bez euforije. Neki su već donijeli odluku biti vani, pod otvorenim nebom, pokriiveni dekama i tako radosno to žele. Neki su pak otišli u dvoranu Ivana Pavla II. zauzeti svoje mjesto. Crkva je već puna. Toliko ljudi, a posebno mladih, iz cijeloga svijeta pristiglo je u Međugorje za Novu godinu. Riječi hrvatskog svećenika prevode se na engleski, njemački, francuski, talijanski i druge jezike. I dok se na drugim mjestima zasigurno glazba već ori, ovdje vlada potpuni mir. U 23 i 30 započinje sv. misa. Ponoć je došla gotovo neprimjetno i ušljala

se među nas, a mi se nismo rastrgali po dvorani čestitajući jedni drugima. I dok se vani već čuju pucnjevi i ispaljuju vatrometi, kod nas vlada mir. Osjećam Božju zaštitu za sve nas, zaštitu od svega lošeg. I zahvaljujem.

Nakon mise imamo naše druženje u Domus Pacis-u. Imamo i naš bend. Nekoliko momaka sa seminara su glazbenici. Dvije gitare i bubnjevi. Ovi momci su posebno uveličali večer. Veselili smo se u toj novogodišnjoj noći, pjevali, počastili se, bolje se upoznali, razmjenjivali među sobom ljepotu dočeka Nove godine na ovaj način.

Predivni su to ljudi – jedna grupa mladića i djevojaka iz Splita, među kojima su i zaručnici koji se pripremaju za brak. Troje mladih iz Pule, a među njima također jedan par prekrasnih zaručnika koji će se vjenčati u travnju. Potom grupa djevojaka i mladića iz Gruda. Njih dvije od prošle godine koje su bile svoje iskustvo i radost su prenijele na svoje prijateljice, pa je sada došlo

njih sedam. Nekoliko djevojaka iz Knina. Pet-šest divnih momaka iz Tomislavgrada. Nekoliko mladih iz Sarajeva, Mostara, Širokog Brijega, Čapljine, Žitomislića, Međugorja, Metkovića, Korčule, Rame, Njemačke...

Najljepši mi je bio onaj trenutak kada smo na molitvi pred Presvetim, a sestra Ljilja nas potiče naglas izgovoriti vlastitu molitvu zahvale iz srca. Predivno je čuti kako u tom trenutku zaista progovaraju srca. Tu je čista istina na djelu.

Sljedeći dan imamo meditaciju na tekst iz Otkrivenja, u kojem se nalazi rečenica „Evo, sve činim novo“, (21, 1-8): *I vidjeh nebo novo i zemlju novu...*

Razmišljamo neko vrijeme u tišini, a onda iznosimo svoje razmišljanje naglas. Svakome je jedna rečenica posebno zazvonila u glavi i razgovaramo o tome. Nekoga je dotaklo to da će Gospodin svaku suzu otrti, nekome da nam Bog sve daje zabadava, tj. besplatno, da Mu samo trebamo doći. Dosta njih je doživjelo upravo rečenicu „Evo, sve činim novo“. Netko je razmišljao o kukavicama i o tome zašto će kukavice biti na istom mjestu kao bludnici, ubojice, vračari, pa dolazimo do toga da su kukavice oni koji taj Gospodina, koji Ga ne svjedoče. Svi smo naučili nešto iz razmišljanja onoga drugoga, zato je dobro da iznosimo svoja razmišljanja o meditaciji.

Usljedi je i druga noć klanjanja pred Presvetim. Ponovno se sunčamo na toj Svjetlosti i udišemo taj sveti mir. Srca se natapaju milošću, a duše se hrane.

Zadnjeg dana seminara razmjenjujemo svoja iskustva. Jedna djevojka svjedoči kako je od prošlog seminara, gdje smo govorili o važnosti obiteljske molitve, njezina obitelj započela zajedno moliti. Druga djevojka kaže kako je potaknuta na veću i ustrajnu svakodnevnu molitvu. Djevojka koja je prvi put na ovom seminaru kaže kako je doživjela to da svima u životu sve oprašta što je loše učinjeno njoj i njezinoj obitelji. Koja milost! Jedan momak svjedoči kako je živio u grijehu, bludu, alkoholu i kako ga je ovaj seminar potaknuo na drugačiji život.

Svi imamo istu zadaću, ali zadaću koja dolazi iz ljubavi pa je više naša želja nego zadaća, a to je drugima donijeti Krista – u svojoj okolini, obitelji, na radnom mjestu, u društvu.

Osim novih prijatelja koje smo ovdje stekli, u život svakoga od nas ušao je još jedan prijatelj ili prijateljica, i to svetac, s neba. Iz košare u kojoj su se nalazila imena svetaca svatko je izvukao svoga, s poticajem na koju nakanu ćemo moliti.

Ovaj seminar je zasigurno početak divnih prijateljstava. Dogovoramo i zajedničko hodočašće, ako bude Gospodinova volja.

Sestri poručujemo, dogodine rezervirajte još jednu kuću jer sigurno će biti još onih koji će poželjeti doći. Od prošlogodišnje brojke od dvadesetak prijavljenih, ove godine nas je bilo četrdeset i pet. Mala panika je nastala gdje ćemo se smjestiti, ali kad Gospa zove u Međugorje, Ona otvara sva vrata kroz koja ćemo ući. Tako je bilo i ove godine. Veliko hvala smo svi izrekli međugorskom župniku fra Marinku Šakoti za ovaj seminar. Nismo mu osobno zahvalili, nego preko Gospe. Ona nas sve spaja.

Priredila Ana Buntić

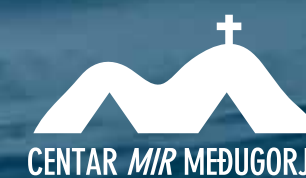
fra Slavko Barbarić

Slavite misu
srcem

Slavite misu srcem

Molitveni priručnik Slavite misu srcem, osim prizivanja ljudskoga srca, vodi nas i uvodi u samo srce svekolikoga kršćanskoga bogoštovlja, u svetu misu kao Isusovu nekrvnu žrtvu. Vodi nas i dovodi do najveće vrijednosti i dragocjenosti koju je Bog mogao uopće ponuditi svomu stvorenju – čovjeku. Predočava nam i suočava nas s najdivnijim i najsilnijim čudom Božje ljubavi prema čovjeku kojega Bog od iskona beskrajno ljubi.

CENTAR MIR MEĐUGORJE

Knjigu možete
naći u Suvenirnici
Centra MIR Međugorje.

Razgovor s talijanskom glumicom i redateljicom Valeriom Golino

MEĐUGORJE JE SINONJIM ZA OBRACENJE

TONINA IBRULJ

U MEĐUGORJU JE UOČI BOŽIČNIH BLAGDANA PALA I POSLJEDNJA KLAPA IGRANOG FILMA „EUPHORIA“ ČIME JE I ZAVRŠENO SNIMANJE OVOG DUGOMETRAŽNOG IGRANOG FILMA REDATELJICE I SCENARISTICE VALERIE GOLINO.

Iako je u Italiji poznata kao dramska glumica, status svjetske filmske zvijezde stekla je glumeći u hollywoodskim komedijama *Rain man*, *Big Top Pee-wee*, *Leaving Las Vegas*, *Hot Shots...*

Njene dojmove o Međugorju, ulogu Međugorja u filmu te ostale detalje pokušali smo doznati kroz ovaj razgovor.

Gđo Golino, dobro došli u Međugorje i hvala na Vašoj otvorenosti za razgovor.

Hvala Vama na dobrodošlici i pozivu.

Iako ste široj publici poznatija kao filmska glumica, ovdje ste u ulozi redateljice.

Tako je, publika me bolje poznaje kao glumicu i to je prije svega moj posao. U svijetu glume sam od svoje

šesnaeste godine i gluma je moja velika strast. Volim svoj posao i dobro ga poznajem, to je jednostavno moj život. Međutim, prije šest godina odlučila sam se okušati i kao redateljica i mogu reći da sam se, a to je ocjena i struke, i u toj ulozi snašla vrlo dobro. Ovo će biti moj drugi redateljski uradak i osjećam se privilegirano što se mogu i time baviti.

Kada ste počeli snimati film?

Film smo počeli snimati prije dva mjeseca u Italiji, a završili smo ovdje u Međugorju.

Kako je došlo do ideje za ovaj film?

Ideja za film je došla nekako spontano, a inspiraciju sam našla u jednoj istinitoj životnoj priči, bolje reći životnoj drami.

O čemu se konkretno radi?

Radi se o bolnom životnom iskustvu jednog mog jako dobrog prijatelja. On je zaista divan čovjek i veoma dobra osoba koja vodi veoma aktivan društveni život. No, u tom bogatstvu i šarenilu života pomalo je izgubljen i poprilično nesretan. Uz sve to događa se i iznenadna bolest njegovog mlađeg brata što ga na osobit način pogađa. No, tada se u njegovu životu događa i velika promjena. Patnja njemu bliske osobe počinje mijenjati njegove prioritete i životne poglede.

Koja je zapravo glavna poruka filma?

Dakle, kao što sam već spomenula, film je nadahnut istinitom pričom o dvojici braće. Nakon što je stariji brat saznao za bolest mlađeg brata, njegov se svijet i životni prioritete potpuno mjenjaju. Mlađi brat proživljava, rekla bih, i jedan put otkupljenja, odnosno dubljeg razumijevanja života. Upozna je bol i istinski se suočava s činjenicom da je smrtnan. Stariji preuzima brigu o mlađem bratu i bez obzira na njihove potpuno različite svjetonazore među njima se rađa jedno novo zajedništvo. U jednom trenutku odlučuju zajedno otići u Međugorje i tada priča dobiva jedan dublji smisao. Kroz ovu tešku životnu situaciju, njihovo izgubljeno zajedništvo iz djetinjstva ponovno oživljava i u toj tragediji ponovno pronalaze jedan drugoga, ali i sami sebe. Zajedništvo je zapravo i glavna poruka filma.

Zašto baš Međugorje?

Već sam i sama prije dolazila u Međugorje i imam o ovome mjestu i vlastito duboko iskustvo. Međugorje je sinonim za obraćenje, pomirenje i novi početak i kao takvo se sjajno uklapalo u fabulu filma. Ideja je bila zašto i dva brata ne bi došla zajedno na ovo sveto i uistinu posebno mjesto. No, oni ne dolaze ovdje postati sveci. Oni u Međugorje dolaze pronaći i upoznati sebe. Dolaze jer žele dublje shvatiti život i pronaći smisao. Poseban trag na njih ostavlja penjanje na brdo Križevac i odlazak na noćno klanjanje. Nakon snažnih iskustava oni se vraćaju u Italiju, ali ne isti kakvi su bili prije.

Hoćemo li Vas u ovome filmu vidjeti i u nekoj ulozi?

Ne, mene ne ćete vidjeti u ovome filmu, ali zato su tu poznati talijanski glumci Riccardo Scamarcio i Valerio

Mastandrea koji su i nositelji glavnih uloga.

Kakvo je Vaše iskustvo Međugorja?

Često sam se pitala što je to u Međugorju tako privlačno. Zašto ljudi odlaze u Međugorje? Sebe sam uvjeravala da je to uglavnom zbog znatiželje koja je u našoj naravi. I sve tako dok i sama nisam došla u Međugorje. Tada sam shvatila da se ovdje događaju stvari koje nadilaze naša ograničena poimanja i koje su nam nedokučive promatramo li ih samo izvanjski. Shvatila sam da Međugorje nije tek jednokratno iskustvo i zašto mu se ljudi ovdje uvijek iznova vraćaju. Prvi put sam u Međugorje došla prije pet godina, a ovo je moj treći dolazak. Već sam prvi put bila impresionirana ovim mjestom. Ovdje sam osjetila nešto snažno što nisam nigdje drugdje osjetila. Međugorje je mjesto gdje

ljudi dolaze pronaći sebe i svoj mir te se uvijek vraćaju. Ovdje se ljudi mijenjaju iz korijena. Zato sam i ja odlučila doći. Svoju vjeru s vremena na vrijeme trebam osvježiti, a Međugorje je za to pravo mjesto.

Koja su to po Vama osobita mjesta ovdje u Međugorju?

Za mene je Križevac osobito posebno mjesto. Tamo sam zaista osjetila prisutnost nečeg što je veće od svega stvorenog. Teško je to opisati. Također, bila sam veoma dirnuta kada sam bila na večernjem klanjanju pred Presvetim u Međugorju. U tim trenucima, u zajedništvu s hodočasnici iz cijeloga svijeta, osjetila sam nešto tako snažno i posebno i na osobnoj razini. Ne mogu to riječima dočarati, to čovjek jednostavno treba osjetiti. Ta iskustva su me toliko dotakla i obuzela da sam ih, iako po scenariju i knjizi snimanja nisu bila

predviđena, morala imati na filmu. I biti ću presretna budu li gledatelji, gledajući ovaj film osjetili barem djelić te jedinstvene i neponovljive duhovne atmosfere.

Biste li preporučili svojoj obitelji, prijateljima i publici dolazak u Međugorje?

Definitivno! Vjerujem da i ovaj film ima to poslanje. Po meni je ovo mjesto koje treba vidjeti i što je još važnije, osjetiti jer ga je riječima skoro nemoguće opisati. Ne volim nikome ništa nametati, ali mislim da se ovdje zaista može pronaći onaj istinski mir. Naravno, ovisi i o čovjeku koliko iskreno traži, koliko je otvoren i spreman primiti.

Kada film možemo očekivati u kinima?

Nadam se krajem proljeća. Kada se vratimo u Italiju tek slijedi pravi

posao. Premda je sve snimljeno, slijedi razvrstavanje, slaganje snimljenog materijala i odabir scena za montažu. Zapravo, film rade svi koji sudjeluju i rijetko kada bude po unaprijed određenoj šablona. Uvijek netko doda nešto svoje, ili glumci ili netko od produkcije, tako da do samog kraja i konačne verzije ne znate na čemu ste. Ali to ima i svoju određenu draž jer u većini slučajeva konačni proizvod bude bolji od očekivanog. U svakom slučaju, s obzirom da s filmom „Euphoria“ planiramo nastupiti i na Filmskom festivalu u Cannesu, nadamo se da će izaći do svibnja.

Gđo Golino, hvala Vam na razgovoru. Uz želju za ponovnim susretom ovdje u Međugorju, želimo Vam i puno uspjeha s filmom.

Hvala Vama.

Razgovor s mons. Walterom Johannesom Mixom

U MEĐUGORJU SE VRAĆAMO SVOJEM IZVORU

Analiziramo li i Gospine poruke, shvatit ćemo da one upravo idu pravcu za dubljom povezanosti s Kristom. One su vapaj da obnovimo i produbimo vezu s njezinim Sinom. Pozivajući nas u svojim porukama na konkretno sudjelovanje u svetoj misi, Gospa pokazuje što bi trebalo biti i što jest središte života kršćanske zajednice, a to je sv. misa.

KRAJEM STUDENOG 2017. U MEĐUGORJU JE NA PRIVATNOM HODOČAŠĆU BORAVIO UMIROVLJENI BISKUP AUGSBURGA I BIVŠI VOJNI ORDINARIJ SR NJEMAČKE MONS. WALTER MIXA. Ovo je njegov drugi dolazak u Međugorje. Mons. Mixa zamolili smo za kratki razgovor.

Ekselencijo, želim Vas najprije pozdraviti i zahvaliti Vam na ovom razgovoru.
Hvala Vama na pozivu.

Jeste li prvi put u Međugorju?

Ne, nisam prvi put u Međugorju. Ovo je moj drugi dolazak. Prvi put sam bio u Međugorju prije dvije godine s ocem Dietrichom von Stockhausenom i grupom hodočasnika koju je on pratio. Ostao sam duboko dirnut ovim mjestom.

Kada ste prvi put čuli za Međugorje?

Više se i ne sjećam no, ali mislim da je to bilo krajem 1981. godine. Vijest o ukazanjima su mi prenijeli župljani koji su već tada hodočastili u Međugorje.

Prije nego što nastavimo s našim razgovorom, kažite nam nešto o sebi.

Rođen sam 25. travnja 1941., na blagdan svetog Marka u Königshutteu u Oberschlesien, u vrijeme najvećih ratnih stradanja koja nisu zaobišla ni moju obitelj. Oca, koji je još na početku otišao u rat, prvi put sam vidio u svojoj petoj godini kad se vratio iz ruskog zatočeništva. Gotovo cijelo moje djetinjstvo bilo je obilježeno bjegovima. Godine 1945. radi pomjeranja istočne fronte, morali smo izbjći za Beč, a zatim u Linz. Međutim ni tu nije bio kraj našim mukama. Iz Linza zatim odlazimo u Schweinfurt da bi se konačno skrasili u u Heidenheimu na rijeci Brenz, gdje smo dočekali i našeg oca.

U Heidenheimu sam završio osnovnu školu i gimnaziju. Odluka za duhovni poziv koji sam osjećao još od ranog djetinjstva konačno je sazrela te sam nakon gimnazije donio odluku da će moj životni poziv biti služenje Gospodinu.

Međutim već u prvim koracima nailazim na problem. Naime, s prirodoslovnom gimnazijom koju sam završio nisam mogao steći uvjet za upis na studij teologije. Trebalo je polagati razliku predmeta kako bih stekao potreban status, što sam u školi za kasna duhovna zvanja Konersreuthu i učinio. Nakon mature upisujem filozofsko teološki fakultet u Dillingenu koji sam s uspjehom završio. Za svećenika sam zaređen 1970 godine. Iako je moja želja bila da djelujem kao pastoralac, tadašnji biskup Augsburga dr. Jozef Stimpfl sa mnom je

imao drugačije planove. Kako sam teološki studij završio s izvrsnim ocjenama, promoviran sam za teološkog asistenta na novootvorenom teološkom fakultetu u Augsburgu.

Tada mlad i u naponu snage, uza sve obaveze na fakultetu, mogao sam se i htio sam se baviti i pastoralom. Na moju molbu dodijeljena mi je župa Schrobenausen koja je tada brojala otprilike deset tisuća vjernika. Tu sam ostao skoro 23 godine. Godine 1996. sam posvećen za biskupa u biskupiji Eichstätt. Od 2000. godine vršio sam službu vojnog ordinarija. Kao vojni ordinarij išao sam u sva mjesta gdje je na službi bila njemačka vojska pa tako i u gotovo sve zemlje nekadašnje Jugoslavije. U jeseni 2005., uz službu vojnog ordinarija, na molbu pape Benedikt XVI., preuzimam i dijecezu Augsburg. Na ljeto 2010. godine otišao sam u mirovinu. I dalje sam aktivan u Dikasteriju za promicanje cjelovitog ljudskog razvoja.

Da se vratimo na Međugorje. Kad se kaže Međugorje, koja je vaša prva asocijacija?

Mjesto intenzivne čežnje obraćenjem i za osobnim produbljenjem vjere. Ono što me ovdje osobito impresionira jest spremnost tolikih vjernika različite starosne dobi koji traže i žele primiti sakrament svete ispovijedi i to na jedan poseban intenzivan, dubok i iskren način.

Što je razlog tome da se ovdje u Međugorju ljudi lakše otvaraju prema ispovijedi?

Ovdje je na djelu Nebo.

Iako Međugorje još nema službeni status svetišta, mnogi ga nazivaju svetištem?

Međugorje godišnje posjeti oko dva milijuna hodočasnika iz cijelog svijeta i to dovoljno govori. Osobno bih ga radije nazvao posebnim mjestom molitve, što je otprilike i u skladu s onim što o Međugorju izjavljuje posebni Papin izaslanik, nadbiskup Hoser. Uostalom, po kojim kriterijima bi trebalo dodjeljivati određene statuse? Osobno mislim da su to plodovi. A ako je nešto ovdje vidljivo i po čemu je Međugorje prepoznatljivo, to su onda plodovi.

Iako je ovdje u žarištu euharistija i klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu ima i onih koji Međugorju žele naljepiti etiketu da nije dovoljno Kristocentrično.

Ne razumijem zašto žele priljepiti etiketu da nije dovoljno Kristocentrično.

Od samih početaka njezinih ukazanja Gospa sebe stavlja u drugi plan i sebi daje sporednu ulogu. Analiziramo li i njezine poruke, shvatit ćemo da one upravo idu u pravcu za dubljom povezanosti s Kristom. One su vapaj da obnovimo i produbimo vezu s njezinim Sinom. Pozivajući nas u svojim porukama na konkretno sudjelovanje u svetoj misi, pokazuje što bi trebalo biti i što jest središte života kršćanske zajednice, a to je sv. misa.

Zašto se ljudi rado vraćaju u Međugorje?

Da, zaista se radi o posebnom fenomenu i to je na neki način i zaštitni znak Međugorja. Mjesto gdje se ljudi rado vraćaju. Možda sam na ovo pitanje odgovorio u mojem prethodnom odgovoru. U Međugorje se vraćamo svojem izvoru. Ovdje ljudi obnavljaju svoju vjeru. Ovdje ljudi obnavljaju vezu s Kristom. Pogledajte koliki su samo ovdje redovi pred ispovjedaonicama. Ja sam uvijek duboko dirnut kad ovdje slavim svetu misu. S kojom pozornošću i s koliko poniznosti ljudi ovdje slave misu.

Gospina ukazanja uvijek povezujemo s određenim događajima u svijetu. Je li moguće i događaje u Međugorju staviti u određeni kontekst?

Mi često ne možemo ni naslućivati a kamoli predvidjeti u kojem se smjeru kreću globalna zbivanja. Zato je tu Nebo koje nam u određenom vremenu šalje znakove. Svakako da se sva Gospina ukazanja kroz povijest mogu staviti u određeni kontekst. Stoga, i Međugorje i Fatima znak su jednog vremena. Oba ukazanja su prethodila događanjima koja su promijenila svijet. Može se često čuti da je sve ovo što se u Međugorju događa dovršetak priče započete u Fatimi. Osobno bih radije rekao da je ovo samo nastavak te priče, odnosno nastavak Kristova djela preko Marije.

Na kraju razgovora imate li poruku za čitatelje Glasnika mira?

Moja poruka je da prihvatimo Gospin poziv na obnovu naše osobne vjere i da budemo zahvalni na svemu što nam Gospa kaže i da to dalje širimo. Osobna obnova našeg života i konstantna obnova u Crkvi je samo moguća u vezi sa živim Isusom Kristom.

Ekselencijo, hvala na strpljenju i vremenu koje ste izdvojili za ovaj razgovor.

Hvala Vama.

Priredio: MVT
Prevela: Vikica Dodig

VJEROVATI

FRA MARINKO ŠAKOTA

NETKO REČE DA JE VJERA NJEGOVE BAKE BIĀ U POVOJIMA JER NIJE ZNALA ČITATI. Njezina vjera nije se mogla razvijati jer nije čitala teološke knjige i vjerske časopise. No, sv. Bonaventura napisao kako jedna baka može imati jaču vjeru od jednog teologa.

Manoahova žena je povjerovala anđelu da će – iako nerotkinja – roditi sina (Suci 13). Zaharija je – iako svećenik i iako se nalazio u Hramu – posumnjao, nije povjerovao da će mu žena Elizabeta roditi sina (usp. Lk 1). Nakon što je povjerovala, Manoahova žena govori mužu što je doživjela. Nakon što nije povjerovao, Zaharija je zanijemio. Trebat će mu vremena dok progovori. To vrijeme dano mu je za nutarnje proživljavanje, za šutnju, za slušanje, otvaranje srca, za rast povjerenja u Boga.

Na početku nove godine pozvani smo da poput Zaharije zanjeme naša usta kako bi se u srcu budila i rasla vjera i povjerenje u Boga. Židovskom mudracu došla je žena nerotkinja s molbom da moli za nju kako bi do-

bila dijete. Saslušavši je, on joj ispriča slučaj svoje vlastite majke koja je također bila nerotkinja. Čuvši za nekoga svetog čovjeka, ponijela je bogat dar i prevalila velik put dok ga nije pronašla i iznijela mu svoju potrebu. „On joj je obećao da će moliti za nju, a ona je otišla smirena kući. Godinu dana kasnije ja sam došao na svijet“ – završio je mudrac. Kad je žena čula tu priču, poviče: „I ja ću tebe bogato nadariti, ako dobijem dijete.“ „To više ne vrijedi, jer ti si čula tu priču, ali moja majka nije prije ništa čula, već samo čvrsto vjerovala i nadala se.“

Znanje o vjeri i vjera mogu se jako razlikovati. Znanje je potrebno i važno na mnogim životnim područjima poput tehnike, znanosti, medicine itd. No, znanje o Bogu u nekim slučajevima može postati velikom zamkom. A razlog je sigurnost i uvjerenost u vlastito znanje.

Kad se čovjek osloni na znanje, pomisli da posjeduje i istinu. Pomisli da zna tko je Bog, tko je on i tko su drugi. Prevelika sigurnost stvara uvjerenje da je jedino istinito njegovo razmišljanje i gledanje. Sigurnost i uvjerenost u ispravnost vlastitog

suda mogu dovesti do sljepoće za istinu. I do toga da se čovjek počne oslanjati samo na sebe. I tako se dogodi da znanje o Bogu bude veliko, a povjerenje u Boga i oslanjanje na nj slabo ili nikakvo.

Ništa protiv znanja. Naprotiv! Važno je znati da Bogu ništa nije nemoguće – kako nas uči Božja riječ – da je vidljiv i nevidljiv – kako učimo iz Vjerovanja. No, tu se može kriti zamka. Dakako, ako pomislimo da je to sve što trebamo znati i činiti.

„O Kristu znamo sve, čak ga pokušavamo i ljubiti, ali nismo preporođeni u Njemu.“ (Vladimir Solovjev) Vjeru ne hrani znanje već molitva. Preporođenje srca događa se u molitvi srcem, u osobnom susretu s Isusom.

Uvijek iznova čuje se iz mnogih usta: Zašto u našoj župi toliki pozivi – i to tako često – na molitvu, na razgovor s Bogom? No, gdje je odgovor na pitanje zašto vjera slabi, zašto je govor vjernika o vjeri i Bogu sličan *mjedu što ječi ili cimbalu što zveči* (1 Kor 13,1), zašto i vjernici imaju osjećaj da je Bog daleko od njih, ako nije u izostanku razgovora s Bogom, tj. molitve?

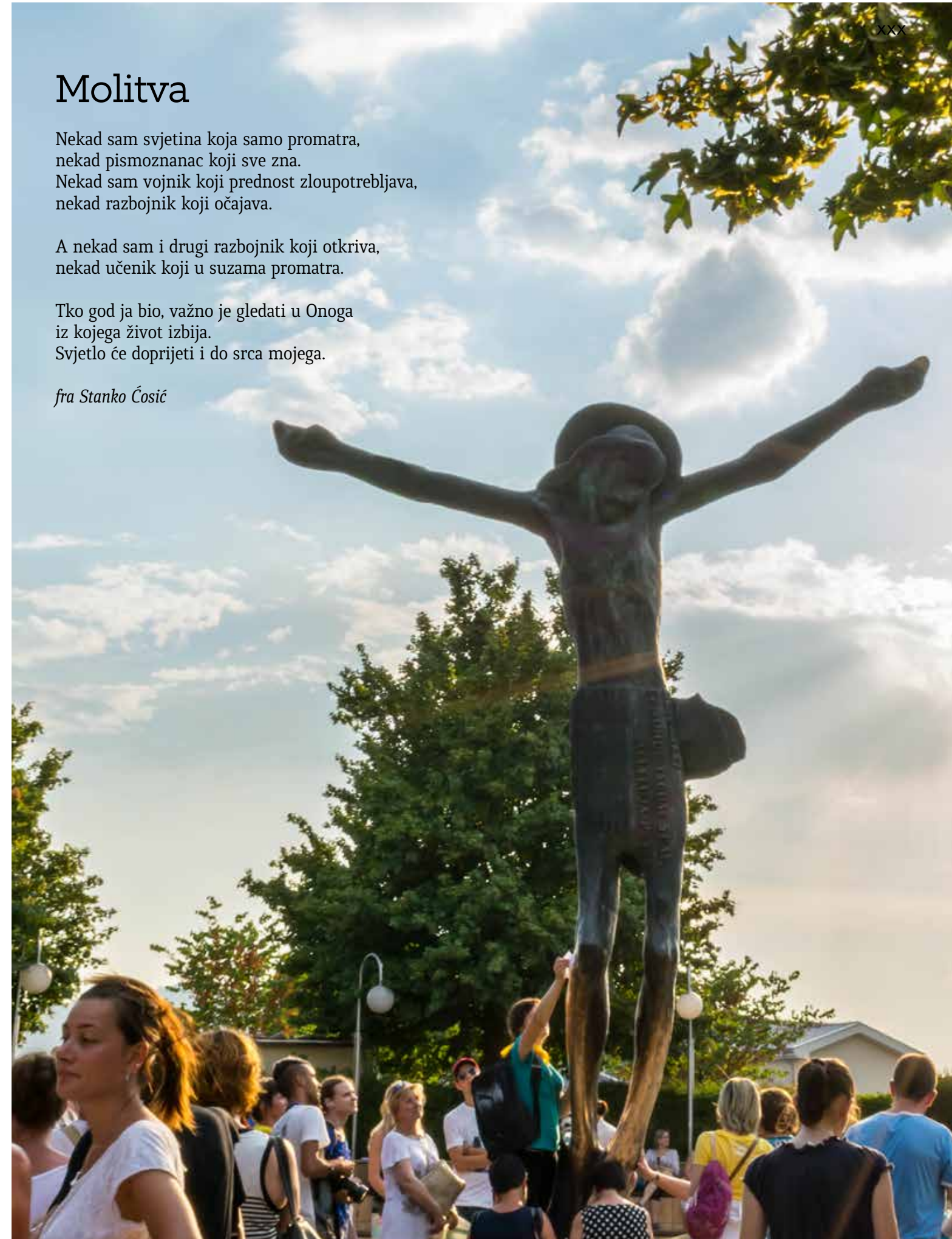
Molitva

Nekad sam svjetina koja samo promatra,
nekad pismoznanc koji sve zna.
Nekad sam vojnik koji prednost zloupotrebljava,
nekad razbojnik koji očajava.

A nekad sam i drugi razbojnik koji otkriva,
nekad učenik koji u suzama promatra.

Tko god ja bio, važno je gledati u Onoga
iz kojega život izbija.
Svjetlo će doprijeti i do srca mojega.

fra Stanko Ćosić

PAULA TOMIĆ

EUROPSKA GODINA KULTURNE BAŠTINE - 2018.

Na portalu Ministarstva kulture Republike Hrvatske može se pročitati kako je odlukom Vijeća Europske unije i Europskog parlamenta 2018. godina proglašena europskom godinom kulturne baštine. Što je to kulturna baština, tekst dalje pojašnjava: „Kulturna baština je tkivo naših života i društava. Okružuje nas u gradovima u kojima boravimo, doživljavamo je neposredno u krajolicima, u susretima s raznovrsnim arhitektonskim ostvarenjima, skulpturama, arheološkim kopnenim kao i podvodnim nalazištima. Ne čine je samo književnost, umjetnost i umjetnički predmeti već i tradicijska znanja i umijeća, zanati koje učimo, priče koje pričamo, hrana koju jedemo, glazba koju slušamo i filmovi koje gledamo. Kulturna baština okuplja zajednice i gradi zajedničko razumijevanje mjesta u kojima živimo. Razvojem tehnologija digitalni svijet također mijenja način na koji pristupamo baštini.“

Kulturna baština je dakle nešto na čijim korijenima odrastamo. A upravo ova Europa koja sada tako lijepo piše o baštini, izostavlja i zaboravlja, a negdje i namjerno niječe kršćansku baštinu na kojoj počiva. Bit će zanimljivo gledati kako će se odvijati svi prigodni tematski kulturni programi i hoće li naša kršćanska tradicija uopće biti spomenuta, ili će ispasti da smo sve dobro naslijedili od pogana i barbara, dok su crkva i religija samo sve unazadile, kako nas neprestano zasipaju i podučavaju preko medija i školskih programa.

NAŠA BAŠTINA JE KATOLIČKA

„Tradicije su brana pred srozavanjem i nekulturom.“ – kroz jedan od svojih živopisnih likova progovara španjolska spisateljica Natalie S. Fonollera u svom romanu prvijencu „Buđenje Gospođice Prim“ u nakladi Verbuma (Biblioteka POPULUS), u kojem pokušava odati počast europskoj tradiciji ističući koliko je ta tradicija usko povezana s katoličkom vjerom,

NAJVAŽNIJA JE BAŠTINA VJERE I LJUBAVI

Nadolazeću 2018. godinu obilježavaju dvije nominacije. Proglašena je EUROPSKOM GODINOM KULTURNE BAŠTINE kao i GODINOM MAJČINSTVA. BAŠTINA I MAJČINSTVO učinili su mi se kao vrlo zgodne polaznice za razmišljanje jer je jedno skoro neodjeljivo od drugoga, s obzirom da su majke prve i najvažnije odgojiteljice i učiteljice svoje djece, dakle i glavne prenositeljice baštine. Da je ta majčinska uloga tako važna i tako potrebna, govori nam i naša Nebeska Majka, posebno ovdje u Međugorju, pozivajući nas u čak devedeset i poruka da ljubimo sebe, druge i Boga upravo majčinskom ljubavlju.

katoličkim načelima duhovnosti, religioznosti, obiteljskih zakona, dostojanstva muškarca i žene, odgoja i obrazovanja.

Tradicija je ono što se ne može naučiti nekim izvanjskim ili propisanim programima, jer se tradicija uči s majčinim mlijekom, očevom blizinom, pričama djedova i baka, igrama sa susjedima i prijateljima, starinskim običajima oko pripremanja i obilježavanja naših katoličkih blagdana kroz godinu. Tradicija se uči sađenjem, okopavanjem, branjem. Uči se imitiranjem i gledanjem – jer samo tako djeca najviše usvajaju. Tradicija se nalazi u našim genima i u našoj zemlji. I mogu „oni gore“ pričati o tradiciji, ali u praksi „oni gore“ tradiciju iseljavaju i zatiru. Svi oni mladi koji se iseljavaju u neke daleke zemlje, polako se razblaže u multikulturalnosti običaja u kojima se na kraju, polako, neminovno, izgubi vlastiti identitet.

Ono što se po sjećanjima pokušava živjeti u dalekom kraju, ostaje na formalnostima koje su izgubile svoju izvornu snagu oblikovanja u ČOVJEKA KOJI JE SIN, koji je DIJETE BOŽJE. Bez tradicije čovjek postaje NIČIJE DIJETE, dijete svijeta. Beskorjenasto i zato savitljivo, neprepoznatljivo, podobno i neugrožavajuće za ovu novu pogansku kulturu koja sve katoličko ponovno, kao jednom davno prije, želi srazbiti sa zemljom.

ŠTO NAS JE POVIJEST NAUČILA?

Kroz povijest vidimo kako se evropska antička i katolička kultura sačuvala u srcima ljudi koji nisu dozvolili da je iz njih iščupaju. Bježali su i skrivali se u najdublje šume i iza najtvrdih zidova. Crkve i samostani bili su jedina rasadna kulture, pismenosti i znanosti, a također su pomagali u vjerskom sazrijevanju pridošlih plemena. I mi smo danas na vjetrometini udara različitih barbara. Na sjednici Komisije „Justitia et pax“ („Pravda i mir“) Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održanoj u svibnju 2017. ukazano je da su katolici u BiH danas fizički najugroženiji dio Katoličke Crkve na cijelom europskom kontinentu, a takva je situacija katolika i na cijelom planetu. Osim toga sve je prisutniji ideološki i medijski masakr, pa se tako dobrano zaratilo s tradicionalnom institucijom braka i obitelji. Ruše se temelji čovjeka kao Božjeg stvorenja u osobama muškarca i žene s rodnom ideologijom i ostalim legaliziranim nastranim ponašanjima (poput pedofilije). U nedavnoj anketi sprovedenoj na londonskim ulicama u kojoj su mlade ispitali što bi željeli više – DIJETE ili PSA; te MUŽA ili NETFLIX (TV kanal s najnovijim filmovima i serijama), više od 98% ispitanika odgovorilo je PSA i NETFLIX, jer su navodno djeca i muž previše zahtjevni i iscrpljujući. Kakvu smo mi to tradiciju prenijeli ovim novim generacijama i kakvu će tradiciju oni prenijeti dalje kad već sada odlučujemo umjesto djece uzgajati pse, a umjesto muževa živjeti s TV ekranima?

GODINA MAJČINSTVA - 2018.

U pripravi za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji u Solinu 2018. pod geslom: „Očinstvo i majčinstvo: dva lica roditeljskog poslanja“ splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić uputio je proglas svim vjernicima u svojoj nadbiskupiji, u kojem ih poučava važnosti uloge oca (kojemu je bila posvećena prošla godina), odnosno uloge majke kojoj je posvećena ova nova liturgijska godina koja je započela na prvu nedjelju došašća 3. prosinca 2017.

O majčinstvu nadbiskup kaže da je ono „duhovno i tjelesno življenje ljubavi, izvor novoga života“, i nadodaje

da je u današnje vrijeme dezorijentacije potrebno tražiti svjetlo i snagu za majke kako bi bile blagoslov za naš svijet. Na tom tragu podsjetio je da je Bog ženu odjenuo snagom i dostojanstvom da svojim životom može očitovati istinsku veličinu ženstvenosti. „Istinska ženstvenost ne vodi bitku s idejom savršenstva koju nameće moderni mentalitet, i ne dopušta da drugi određuju njezin identitet. Nije joj cilj objavljivanje slike o sebi na društvenim mrežama jer je njena prava slika i vrijednost čvrsto ukorijenjena u planu Stvoritelja. Istinska ženstvenost odiše blagošću i nježnošću, osjećajnošću i intuicijom.“

Nadbiskup je istaknuo da danas nije lako pomiriti dužnosti zaposlene žene, supruge i majke te da je stoga „potrebno da svi zajedno, i Crkva i društvo, još više vrednujemo majku i ženu čija je uloga opterećena, ali i nezamjenjiva“. Pozvao je majke da budu svjesne da su upravo one prve prenositeljice vjere, najljepše baštine koju mogu predati svojoj djeci, a da im je u tome najsavršeniji uzor Marija.

GOSPA NAS UČI BITI PRENOSITELJI BAŠTINE

Fra Slavko je već davno shvatio tu Gospinu ulogu. Shvatio je da nam Gospa u Međugorju svojim uzorom i svojim porukama, baš kao prava majka i odgojiteljica, želi prenijeti baštinu vjere i ljubavi. On piše: „Majčinska ljubav stvara uvjete za život. Tamo gdje je nema, raste nasilje i strah!“ I u obitelji, majka je nositeljica života, učiteljica i primjer svojoj djeci kako živjeti, ljubiti i raditi, kako se odnositi prema drugima... U Gospinoj školi Nebeska Majka ovaj posrnuti neoliberalni i barbarski svijet, svijet relativizma, poljuljanih vrijednosti, razrušenih obitelji, izgubljenih majčinstava i očinstava, svijet pun praznine u kojem je nestalo ljubavi – želi vratiti na jedini mogući put spasenja: PUT VJERE i LJUBAVI!

Samo srce koje ljubi otvoreno je za drugoga, daje se drugome i dosjetljivo je za drugoga. Majčina ljubav nam pokazuje kako ljubav treba biti konkretna. U vječnosti – naše blago će biti konkretna djela ljubavi koja će pokazati Bogu našu vjeru. Kao što kaže sv. Franjo: Jednog dana pred Bogom ne ćemo naći ništa od onoga što smo primili, nego samo ono što smo dali drugima! Nije li stoga naš najveći zadatak danas očuvati BAŠTINU VJERE i LJUBAVI koju ćemo predati našoj djeci – tim budućim naraštajima. Bez vjere dokazane ljubavlju, sva naša tradicija, kultura, sva naša ponosna dostignuća bit će samo ruševine na vjetrometini povijesti.

Statistike za prosinac 2017.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 66 000
Broj svećenika koncelebriranih: 1308 (42 dnevno)
U protekloj 2017. godini podijeljeno je ukupno 1 571 100 sv. pričesti, a na sv. misama je koncelebriralo 36 856 svećenika.

Statistika za 2017. godinu

U protekloj 2017. godini podijeljeno je u Međugorju ukupno 1 571 100 sv. pričesti, a na sv. misama je koncelebriralo 36 856 svećenika.

Statistika župe Međugorje za 2017. godinu

U župi Međugorje u 2017. godini kršteno je 75 (od toga 36 djevojčica i 39 dječaka). Umrlo je 41 osoba (od toga 23 ženske i 18 muških). Vjenčana su 34 para. Prvu pričest primilo je 57 djece (25 djevojčica i 32 dječaka). Sakrament svete potvrde primilo je 66 krizmanika (39 ženskih i 27 muških).

Advent u Međugorju

Na 3. nedjelju došašća župa Međugorje organizirala je Adventsku večer. Cijela se župa organizirala i na temeljima stare župne crkve pripremila sve za ugodno druženje. Lijepo okićena božićna drvca, šarene lampice i ugodan ambijent potpomogli su da posjetitelji provedu par večernjih sati na svježem zraku i u ugodnom društvu. Župa je učinila sve da iščekivanje Isusovog rođenja učini još ljepšim, obitelji još radosnijima.

Međugorski župnik fra Marinko Šakota pozdravio je sve prisutne i zapalio treću svijeću na adventskom vijencu. Posjetitelje su dočekale božićne pjesme, prigodna hrana i piće, a ono što je možda i najvažnije u cijeloj ovoj priči druženje župljana i pomaganje siromašnima i potrebitima. Posjetitelji su mogli kupiti određene proizvode i rukotvorine i time pomoći radu Ureda za potrebite u župi Međugorje i šire.

Uprizorenje živih jaslca ispred crkve sv. Jakova

Tradicionalno uprizorenje betlehemskih događaja i Isusova rođenja i ove je godine na platou ispred župne crkve privuklo veliki broj župljana i hodočasnika. Uz zajednicu Cenacolo i ove su se godine u predstavu aktivno uključili mladi iz župe Međugorje. Uprizorenja

živih jaslca bila su na Badnju večer, nakon svete mise u 18 sati, na Mladence 28. prosinca nakon sv. mise za djecu i njihove roditelje u 15 sati, te na Staru godinu kao i Novu Godinu nakon večernje sv. mise u 18 sati.

Svečano proslavljen Božić u Međugorju

U Međugorju je i ove godine radosno dočekan Božić. Vjernička zajednica se pripremala za Isusovo rođenje svetim misama zornicama, večernjim svetim misama, moljenjem krunice i kroz devet dana molitvom krunice na Podbrdu. Ovo mjesto molitve i pomirenja, kako su ga odavno prozvali mnogi hodočasnici s raznih strana svijeta, još se jednom potvrdilo kao ispo- vjedaonica svijeta: svako jutro i večer tijekom molitvenog programa vjernici su u redovima strpljivo čekali na sv. ispovijed. Večernji molitveni program na Badnju večer započeo je u 17 sati molitvom krunice. Na svečanoj svetoj misi u 18 sati sudjelovali su svećenici iz župe kao i strani svećenici. Misno slavlje je predvodio fra Dragan Ružić. Nakon mise zajednica Cenacolo upriličila je žive jaslce pred crkvom. Božićno bdijenje započelo je u 22 sata klanjanjem pred Presvetim oltarskim sakramentom koje je predvodio fra Perica Ostojić i završilo je svetom misom polnočkom koju je predslavio fra Zvonimir Pavičić. Uz prepunu crkvu i prostor oko crkve, župljani i vjernici iz susjednih župa kao i hodočasnici ispunili su i dvoranu Ivana Pavla II. u kojoj su pratili misno slavlje preko videozida. Sv. mise na Božić slavljene su u župnoj crkvi u 7, 8, 11 i 18 sati.

Godišnje ukazanje Jakovu Čoli

Na posljednjem svakodnevnom ukazanju, 12. rujna 1998., Gospa je Jakovu Čoli rekla da će ukazanje imati jedanput godišnje i to 25. prosinca, na Božić. Tako je bilo i ove godine. Ukazanje je počelo u 14 sati i trajalo je 10 minuta. Jakov je nakon toga prenio Gospinu poruku:

Draga djeco!

Danas, na ovaj milosni dan, pozivam vas da zatražite od Gospodina dar vjere. Djeco moja, opredijelite se za Boga i počnite živjeti i vjerovati u ono na što vas Bog poziva. Vjerovati, djeco moja, znači predati vaše živote u Božje ruke, u ruke Gospodina koji vas je stvorio i koji vas neizmjerljivo ljubi. Nemojte biti vjernici samo na riječima već živite i svjedočite vašu vjeru preko djela i kroz vaš osobni primjer. Razgovarajte s Bogom kao s vašim ocem. Otvorite mu i predajte vaša srca i vidjet ćete kako se vaša srca mijenjaju i kako će se vaš život diviti Božjim djelima u vašem životu. Djeco moja, nema života bez Boga i zato kao vaša majka zagovaram i molim svoga Sina da obnovi vaša srca i da vaš život ispuni svojom neizmjernom ljubavlju. Hvala vam što ste se odazvali mom pozivu.

Godišnji susret studenata Udruge „Fra Slavko Barbarić“

U petak 29. prosinca 2017. s početkom u 15 sati u Međugorju je održan godišnji susret studenata Udruge „Fra Slavko Barbarić“.

Susret je pozdravom studentima otvorio predsjednik Udruge fra Karlo Lovrić, zahvalivši svim članovima na suradnji i zajedničkom radu, a darovateljima na darežljivosti.

Djeca daruju Isusa

Ove su godine, na poziv župnog ureda Međugorje, a prema Gospinoj želji, djeca do 9. razreda pripremali darove koje su na Mladence nakon sv. mise zajedno sa svojim roditeljima

ma prinijeli malom Isusu. Darove su potom djelatnici Marijinih ruku razdijelili djeci koja su siromašna, bolesna, bez roditelja i potrebna naše pomoći diljem Hercegovine i Bosne.

U molitvi i pjesmi dočekan nova 2018.

U Međugorju su i ove godine u molitvi i pjesmi novu 2018. godinu, osim župljana, dočekale i tisuće hodočasnika iz cijeloga svijeta: iz Italije, Češke, Slovačke, Austrije, Njemačke, SAD-a, Engleske, Francuske, Poljske, Španjolske, Litve, Ukrajine, Kine i Libanona. Uz njih se na molitvu slilo i mnoštvo mladih iz Hrvatske i BiH.

Molitveni program počeo je molitvom krunice u 17 sati te svetom misom zahvalnicom za 2017. godinu u 18 sati.

Nakon svete mise zajednica je Cenacolo, na prostoru ispred crkve sv. Jakova uprizarila žive jaslce.

Molitveno bdijenje počelo je u 22 sata. Nakon bdijenja sljedilo je misno slavlje u 23:30 sati. I ovom prigodom program je slikom i tonom bilo moguće pratiti u dvorani sv. Ivana Pavla II. Program je uživo prenosila Radiopostaja „Mir“ Međugorje.

U ponedjeljak, 1. siječnja 2018. na svetkovinu Blažene Djevice Marije Bogorodice slavljene su svete mise u župnoj crkvi u 7, 8, 11 i 18 sati, a na filijalama (Miletina, Vionica i Šurmanci) u 11 sati.

Proslavljena svetkovina Bogojavljenja u Međugorju

U Međugorju je u subotu 6. siječnja 2018. svečano proslavljena svetkovina Bogojavljenja. Uz župljane, bili su nazočni i hodočasnici iz Koreje, Italije, Njemačke i SAD-a. Tijekom dana slavljeno je šest svetih misa. U župi Međugorje blagoslov kuća se redovito odvija u božićno vrijeme, a na dan Bogojavljenja blagoslovljaju se i župne prostorije. Blagoslovljene su i prostorije radiopostaje „Mir“ Međugorje, gdje je župnik fra Marinko Šakota putem etera dao blagoslov cijeloj župi, djelatnicima i svim slušateljima.

Kardinal Koch o progonima kršćana u svijetu

Kršćani u svijetu progonjeni su i ubijani ne zato što su katolici, pravoslavni, protestanti ili luterani, već zato što su kršćani. Njihova krv nas ujedinjuje, a mučenici na nebu već su našli jedinstvo koje tražimo na zemlji, rekao je predsjednik Papinskog vijeća za promicanje jedinstva kršćana kardinal Kurt Koch. U svom osvrtu na proteklu godinu rekao je kako je 2017. godina, bila teška godina, „karakterizirana nažalost nizom atentata počinjenih u ime vjerskog ekstremizma koji je ponovno uzeo na nišan kršćane, u različitim dijelovima svijeta“. „To je patnja koja ujedinjuje sve Crkve u ekumenizmu krvi. U svijetu kao što je ovaj današnji u kojem se potiče na nasilje protiv drugih važno je da vjerske vođe kažu da je nasilje koje se čini u Božje ime zlouporaba religije“, istaknuo je kardinal Koch.

Papa odobrio proglašenje devetnaestero novih blaženika

Papa Franjo primio je 19. prosinca u audijenciju pročelnika Kongregacije za kauze svetaca kardinala Angela Amata. Tijekom audijencije Papa je dao odobrenje istoj Kongregaciji da proglasi dekrete kojim se priznaju čuda i mučeništvo ukupno devetnaestero časnih sluga Božjih, čime je otvoren put za njihovo proglašenje blaženima, te herojske krjeposti osmero slugu i službenica Božjih. Među danas potvrđenim dekretima je i dekret kojim se priznaju herojske krjeposti slugi Božjemu Stefanu Wyszynskom, kardinalu Svete Rimske Crkve, nadbiskupu metropolitani Gniezna i Varšave, poljskom primasu. Novim dekretima priznata su čuda koja su se dogodila po zagovoru

časnih slugu Božjih Jean-Baptista Fouquea, zatim Tiburzija Arnaiza Munoz, časne službenice Božje Marie Carmen Rendiles Martinez, te mučeništvo slugu Božjih Teodora Illera Del Olma i petnaest drugova. Osim kardinalu Wyszynskom herojske su krjeposti priznate još sedmero sluga i službenica Božjih, to su: Alfonso Barzana, DI, Paolo Smolikowski, Patrick Peyton, Anna od Svetog Josipa (svjetovnog imena Maria Anna de Manzanedo Maldonado), Luisa Maria Langstroth Figuera De Sousa Vadre Santa Marta Mesquita e Melo (Luiza Andaluz), Anna del Salvatore (svjetovnog imena Marianna Orsi), te Maria Antonia Sama, vjernica laikinja.

Mons. Michel Aupetit novi je pariški nadbiskup

Papa Franjo prihvatio je ostavku pariškoga nadbiskupa kardinala Andrea Vingt-Troisa, te imenovao mons. Michela Aupetita nadbiskupom metropolitom glavnoga francuskoga grada, prenosi Radio Vatikan.

Mons. Michel Aupetit rođen je 1951. godine u Versaillesu. Godine 1978. diplomirao je medicinu, te 12 godina radio kao liječnik u Colombesu, sjevernom predgrađu Pariza. Specijalizirao je medicinsku bioetiku te je također davao pouke o njoj u jednoj bolnici u Creteilu. U bogosloviju je ušao 1990., u kojoj je postigao bakalaureat iz teologije, te je za svećenika Pariške nadbiskupije zaređen godine 1995.

Naslovnim biskupom Massite, kao i pomoćnim pariškim, imenovan je 2. veljače 2013. godine, a posvećen je 19. travnja. Godine 2014. premješten je u biskupiju Nanterre. U sklopu Francuske biskupske konferencije obavlja dužnost predsjednika Vijeća „Obitelj i društvo“, i član je radne skupine „Bioetika“.

Kršćanski poglavari pisali američkome predsjedniku

Ne može se postići trajni mir bez da Jeruzalem ostane Sveti grad, zajedničko mjesto triju religija i dvaju naroda.

Kršćanski poglavari i dužnosnici iz Jeruzalema uputili su 6. prosinca pismo američkome predsjedniku Donaldu Trumpu u kojemu traže da se održi međunarodni status grada Jeruzalema. Svaka iznenadna promjena bila bi štetna, ističe se u pismu koje je potpisalo 13 kršćanskih patrijarha i crkvenih dužnosnika, a koje je upućeno nekoliko sati prije nego što je američki predsjednik najavio preseljenje američkoga veleposlanstva iz Tel Aviva u Jeruzalem. Uvjereni smo kako će taj korak osnažiti mržnju, sukobe, nasilje i patnju u Jeruzalemu i u Svetoj zemlji, ističu kršćanski poglavari. U pismu se moli predsjednika Trumpa da podupre mirovni proces između Izraelaca i Palestinaca. Ne može se postići trajni mir bez da Jeruzalem ostane Sveti grad, zajedničko mjesto triju religija i dvaju naroda, navodi se u pismu koje su, među ostalima, potpisali i grčko-pravoslavni patrijarh Theophilos III., apostolski upravitelj Latinskog patrijarhata nadbiskup Pierbattista Pizzaballa i franjevački kustos Svete zemlje Francesco Patton.

U 2017. godini ubijena 23 katolička misionara

U godini 2017. ubijena su diljem svijeta 23 katolička misionara. Prema podacima koje je objavila misijska agencija Fides, ubijeno je 13 svećenika, jedan redovnik, jedna redovnica te osam laika-pastoralnih suradnika. Najviše ih je, kao i proteklih godina, stradalo u Latinskoj Americi. U razdoblju od 2000. do 2016. godine ubijena su 424 pastoralna djelatnika, među kojima petorica biskupa. Fides u izvještaju pojašnjava da se u tim ubojstvima svećenika, redovnika, pastoralnih suradnika, ne radi uvijek o mržnji na vjeru nego su mnogi bili žrtve pljačke ili oružanog napada iz koristoljublja.

Javno svjedočite vjeru

„Katolici moraju biti spremni riskirati svoje živote i svoj ugled kako bi porazili zlo u svijetu“, rekao je Jim Caviezel, zvijezda filma ‘Pasija’, na skupu studenata katoličkih studija, u Chicagu govoreći im svoje svjedočanstvo.

„Možemo biti spašeni samo kroz vjeru i Kristovu mudrost. Isusu su potrebni ljudi koji su spremni boriti se, kako on kaže, protiv najvećeg grijeha ovog vremena stoljeća, ravnodušnost.

Moramo otresti sa sebe ovu ravnodušnost, tu destruktivnu toleranciju zla. Samo naša vjera i Kristova mudrost mogu nas spasiti. To zahtijeva ratnike koji su spremni riskirati svoje ugled, svoja imena, pa čak i svoje živote, zalažući se za istinu“, rekao je glumac koji je tada izazvao sve prisutne.

„Odvojite se od ove korumpirane generacije. Budite sveci. Vi niste stvoreni da biste se s njima uklopili. Rođeni ste da se izdvojite.“

Rekao je kako je uloga Krista za njega značila veliki izazov i patnju, uključujući fizičke aspekte bičevanja, razapinjanja, udara munje i otvorene operacije srca nakon pet i više mjeseci hipotermije.

Dok je nosio križ tijekom snimanja, rame mu se odvojilo, ali on je izdržao kako bi završio film. „Ovo je bilo poput pokore“, rekao je. „Kad sam bio gore na križu, naučio sam da je u Njegovoj patnji bilo naše otkupljenje. Zapamtite da sluga nije veći od gospodara. Svaki od nas mora nositi svoj vlastiti križ. Postoji cijena za našu vjeru, za naše slobode.“

Rekao je publici da je patnja bila dio njegove izvedbe „baš kao što čini i dio našeg života“.

Naglasio da uskrnuće, kao i naše spasenje, imaju svoju cijenu.

„Neki od nas sada, znate ih, zagovaraju krivotvoreno kršćanstvo, gdje je sve samo sretan razgovor – ja to zovem sretnim Isusom – i slava.

Ali ljudi, bilo je mnogo boli i patnje prije uskrnuća. Ni vaš put ne će biti drugačiji. Zato prihvatite svoj križ i trčite prema svojem cilju.“

Pozvao je sve prisutne na skupu da javno žive svoju vjeru.

„Želim da izađete u ovaj poganski svijet, želim da imate hrabrosti i da krenete u ovaj poganski svijet i bez

srama javno svjedočite svoju vjeru. Svijet treba ponosne ratnike, koje pokreće njihova vjera. Ratnike poput sv. Pavla i sv. Luke, koji su riskirali svoja imena, svoj ugled, kako bi ponijeli svoju vjeru, svoju ljubav prema Isusu u svijet.

Bog zove svakoga od nas da obavi velike stvari. Često ne odgovorimo, odbacujući Božji poziv. Sada je vrijeme da ovaj naraštaj prihvati taj poziv, da bude potpuno u Njemu, vraćajući se molitvi i postu, Svetom pismu i sakramentima. Ali prvo se morate obvezati da ćete početi moliti da ćete postiti, da ćete razmišljati nad Svetim pismom i da ćete ozbiljno shvatiti svete sakramente“, govorio je Caviezel koji je govorom i na društvenim mrežama oduševio studentsku populaciju.

„Mi smo kultura koja je u padu, dodao je, a cijeli naš svijet ukopan je u grijehu, sloboda je zamijenjena dopuštenjima. Jer sada smo sretni da sve ide svojim tokom, imamo božanstvo slobode gdje su svi izbori jednaki bez obzira na posljedice. Zar vi uistinu mislite da je to prava sloboda?“, upitao je.

Pozivajući se na papu sv. Ivana Pavla Velikog, Caviezel je objasnio kako društvo ne može isključiti moralnu istinu i razmišljanje. Svaka generacija Amerikanaca treba znati da sloboda postoji ne da se čini ono što vam se sviđa, nego da imaš pravo učiniti ono što treba učiniti.

To je sloboda koju želim za vas, sloboda od grijeha, sloboda od vaših slabosti, sloboda od tog ropstva kojeg grijeh čini od svih nas. To je sloboda za koju vrijedi umrijeti.

„Vi, vi, vi“, uzviknuo je – pokazujući na pojedince u publici, svi se mi, moji prijatelji, moramo boriti za tu vjerodostojnu slobodu i živjeti. S Bogom moramo živjeti i sa Svetim Duhom kao svojim štitom i Kristom kao svojim mačem i pridružite se svetom Mihovilu i svim anđelima da Lucifera i njegove pristalice pošaljemo ravno natrag u pakao gdje pripadaju!“ rekao je glumac Jim Caviezel.

TRI KNJIGE PROTIV VJERSKE NEPISMENOSTI

Što nam valja činiti da ostanemo zdravi i čitavi u kotlu informacija koje prebrzo pljušte sa svih strana i izbjeci sablasni mentalitet površnosti koji nam se nameće? Nema spasa u inflaciji riječi i ideja. Znakovi vremena mogu se iščitati isključivo u vjeri u Krista Spasitelja i Kralja svega svijeta. Ipak, vjersko neznanje je golemo. Što je nužno pročitati svakom vjerniku?

MATE KRAJINICA

OD DRUGOG VATIKANSKOG SABORA ZAPOČEO JE POTICAJAN GOVOR O LAICIMA I NJIHOVOJ ULOZI. Kroz mnoge dokumente

tepano im je da su budućnost Crkve, kao u prva kršćanska vremena. Nažalost, posljednjih godina trnu rasprave i zanos. Tzv. laikat ne ostvaruje jači utjecaj u Crkvi, a još je slabiji u društvenom životu gdje se utvrđuje razvojna strategija i imenuju njezini nositelji. Za takvo stanje možemo „okriviti“ dvije zainteresirane „adrese“. Jednu sažalnicu možemo uputiti vodstvu naše Crkve, jer nije ušlo u razborit dijalog s laicima. Različita vijeća i komisije nikako ne uspijevaju otpetljati taj zapetljani laički čvor. Drugo protestno pismo možemo uputiti sami sebi – tzv. laicima.

Uvijek na početku kritiziramo Crkvu, kao i ja danas, ali to nije neki veliki problem. Nikoga zbog toga ne će zaboljeti srce, a vjerojatno ni duša. Crkva je u našim promišljanjima kao imaginarna vreća za udaranje, gdje istresamo svoj bijes i vlastitu nedosljednost. Teško se suočavamo s vlastitom istinom i zadaćama. Naravno, mogli bismo danima o laikatu, ali previše je toga teoretski dobro obrađeno, ali nije provedeno u život. Nama danas, kao i uvijek, treba implementacija vjere barem u vlastitost obitelji, pa makar u sebi nosili tihi očaj što pred nas stavlja zidove i priječice nam pristup punokrvnom životu Crkve, kao mističnom Tijelu Kristovu.

Ispravna (makar manjkava) alternativa i jedini učinkovit način jest da se – kad ne možemo bolje i potpunije – pozabavimo sami sobom i svojom vjerom, jer kao vjernici kroz

krštenje i sakrament ženidbe pozvani smo na samostalno razvijanje ideja kako živjeti vjeru u okolnostima suvremenog svijeta. Zapravo, roditelji su uvijek najodgovorniji za vjersko poučavanje svoje djece. Na nama je stvoriti plan i program koji valja provesti, a onda će i naš tzv. laikat ojačati, makar mu svjesno i nesvjesno potresali i izmicali tri čoška. Valja nam shvatiti da se time ne će baviti ni župnik ni biskup, jer imaju mnoštvo problema koje nadilazi njihove mogućnosti. Pred nas je ponovo stavljeno pitanje iz Ponovljenog zakona, izbor između života i smrti. Razumljivije rečeno: prihvati što imaš ako želiš, a ako ne želiš – opet mirna Bosna!

U Katekizmu Katoličke Crkve stoji da je obiteljska kateheza obaveza katoličkih roditelja i da ima prednost pred svim ostalim oblicima vjerskog poučavanja. Svaka obitelj to mora činiti, na svoj način, ali tako da ne bude suprotna i župnoj katehezi. Danas se događaju i zabrinjavajuće stvari pa sve češće roditelji moraju proučavati pouke i poruke profesionalnih kateheta. No, u tome nikada ne bi smjelo biti zlobe i pretjeranog činstunstva, ali stoji ona narodna „čist račun, duga ljubav!“ Pouke mogu biti različite, a ona obiteljska mora nadoknaditi eventualne pogriješne i sumnjive zaključke. Također, slično se događa i u školama. Ponekad roditelji imaju i opravdanih primjedbi na rad pojedinih vjeroučitelja. Stoga, danas u ovoj velikoj konfuziji nauka i mišljenja, osobiti u svakodnevnoj internetskoj ponudi, valja nam definirati stožerne vodiče koji će nam pomoći da osobno i obiteljski ne zalutamo.

Preduvjet svega je prakticirati zajedničku obiteljsku molitvu. Poznati isusovac dr. Ivan Fuček savjetuje: „Trudite se da molitva ima točno određeno mjesto i vrijeme, kad sve utihne, kad se televizor i kompjutor utrne, kad se smire sve dnevne utreke... Tada se može zapaliti i svijeća. Neka netko od mladih pročita koju perikopu (odlomak) Svetoga pisma – bio izabran ili slučajno otvoren. Poslije toga može biti nekoliko trenutaka tišine i razmišljanja nad pročitanim, a onda neka svaki član kaže svoje iskustvo koje doživljava, da izrekne i svoju molitvu. Na takav način, koji, po sebi ne zahtijeva mnogo truda, nego očekuje neku bolju organiziranost vremena i mrvu dobre volje, možemo izvanredno katehizirati vlastitu obitelj, u čemu bi prednjačili roditelji, a onda evangelizirati okolinu.“

Sljedeći korak je borba protiv vjerskog neznanja i krivih stavova. „Zapadna su društva stvorila kršćansku kulturu, a sada ne znaju ni za Kristovu nazočnost niti poznaju temelje vjere. Jednostavno prevladava nezamisliva i dramatična vjerska nepismenost“, pojašnjava pročelnik Papinskoga vijeća za novu evangelizaciju nadbiskup Rino Fisichella. Slažemo se uz komentar da ništa bolje nije ni kod nas. Stoga, i klerici i laici imaju zadaću boriti se protiv vjerske nepismenosti. U toj borbi mogu nam pomoći ove tri knjige koje bi svaki član obitelji, tj. svaki kršćanin trebao pročitati.

PRVA KNJIGA - BIBLIJA

Drugi vatikanski koncil je prije 50 godina pozvao sve vjernike da čitaju

Sveto pismo: „Vjernici dakle neka rado pristupaju samom svetom tekstu, bilo svetim bogoslužjem posve ispunjeni božanskim riječima, bilo pobožnim čitanjem ili također putem ustanova i drugih za tu stvar prikladnih pomagala, koja se u naše vrijeme uz odobrenje i na poticaj crkvenih pastira posvuda hvalevrijedno šire. I neka imaju na umu da molitva mora pratiti čitanje Svetoga pisma da bi ono postalo razgovorom između Boga i čovjeka; jer 'kad molimo, mi ga oslovljavamo; kad božanske izreke čitamo, mi ga slušamo.'“ (DV 25)

Papa Benedikt XVI. je 2008. u pobudnici Verbum Domini – Riječ Gospodnja naglasio: „Molitveni pristup Svetom pismu je temeljni element ili sastavnica duhovnog života svakog vjernika.“ (VD 86)

Tzv. laikat ne ostvaruje jači utjecaj u Crkvi, a još je slabiji u društvenom životu gdje se utvrđuje razvojna strategija i imenuju njezini nositelji. Za takvo stanje možemo „okriviti“ dvije zainteresirane „adrese“.

DRUGA KNJIGA - KATEKIZAM KATOLIČKE CRKVE

U Katekizmu je sva vjera, sav moral, sva duhovna nauka, potrebni zreloom odraslom katoliku. Obično se dobar broj vjernika zaustavi samo na onim znanjima koja su primili kao djeca za vrijeme vjeronauka. To nije dovoljno, to je priličilo njihovoj mladenačkoj dobi, ali čovjek se razvija i mora stalno dopunjavati svoje znanje te ga obnavljati i produbljivati i na području vjere. U tom produbljivanju vjere vrlo je važan Katekizam. Katekizam je vrlo ozbiljna knjiga koju trebaju pročitati svi vjernici. Katekizam je posebno namijenjen onima koji poučavaju: biskupima, svećenicima, redovnicima, vjeroučiteljima i katoličkim roditeljima, a oni imaju zadaću to prenositi, osobito djeci i mladima, na njima razumljiv i pristupačan način.

TRÉČA KNJIGA - DOKUMENTI DRUGOGA VATIKANSKOGA SABORA

U njima je nevjerojatno bogato blago koje su stvarale tisuće stručnjaka. Nažalost, ono je danas mnogima nepoznato i izgleda kao neka činjenica iz daleke povijesti, a ti su dokumenti jednako suvremeni danas kao i prije 50 godina. Bitno ih je pročitati da bismo znali braniti svoju vjeru. Bl. Ivan Pavao II. je rekao da je to „kompas koji je Božja providnost dala Crkvi 20. stoljeća da bi kročila u 21. stoljeće“. Papa Benedikt puno je puta naglasio važnost Drugoga vatikanskog sabora i njegovih dokumenata te dao smjernice kako treba ispravno tumačiti ovaj sabor i dokumente. I papa Franjo nastoji sačuvati objektivan stav i pristup Drugom vatikanskom saboru i dokumentima kako bi se očuvalo ono što su doista sinodalni oci, vođeni Duhom Svetim, htjeli poručiti Crkvi našega vremena.

Valja nam čitati i iščitavati ove knjige, pa tako mijenjati srce i otvarati se Božjoj volji i naumu. To je naša hrvatska katolička perspektiva, ali i perspektiva svih naroda svijeta.

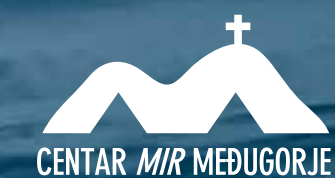
Jacques Philippe

VRIJEME ZA BOGA

„U unutarnjoj molitvi nije važno mnogo misliti, nego mnogo ljubiti.“ (sv. Terezija Avilska)

Dok joga, zen, tehnike opuštanja i druge istočnjačke metode velikim koracima osvajaju Zapad, nudeći najrazličitije i najsloženije oblike mentalne koncentracije, unutarnja molitva – čisti besplatni dar Božje ljubavi – nastavlja poticati i davati životnu snagu svecima, istinskim Božjim prijateljima. Nismo li svi mi na tome putu? Poniznost, ljubav i vjernost jedine su „kvalitete“ koje se traže od čovjeka koji žudi za neiscrpnim vreloom žive vode koja izvire iz Božjega Srca.

Tko može krenuti putem unutarnje molitve? Gdje, kada i kako moliti? Na ta pitanja odgovor daje ova izvrsna knjižica, puna primjera i konkretnih savjeta.

Knjigu možete naći u Suvenirnici Centra MIR Međugorje.

KRENUT ĆE NABOLJE KAD SE OVAJ NAROD VRATI GOSPODINU

KREŠIMIR MILETIĆ

VRIJEME U KOJEM ŽIVIMO JE TJESKOBNO. NO PUNO JE LAKŠE KAD SI SVJESTAN DA JE ISUS TU. I DA TRPI S TOBOM, KRAJ TEBE. ON TI JAMČI DA AKO USTRAJEŠ (S NJIME), DA ĆEŠ BITI SPAŠEN. SVE OVO ŠTO BOG PREPUŠTA DA SE DOGODI I OVOM NARODU, ZAPRAVO JE ŠANSA I POZIV NA OBRAĆENJE. PRILIKA DA VIDIMO NAŠE GRANICE. BIT ĆE I GORIH, TEŽIH DANA. NO U JEDNO SAM UVJEREN. KRENUT ĆE NABOLJE KAD SE OVAJ NAROD VRATI GOSPODINU. DRUGAČIJE JEDNOSTAVNO NE IDE.

POČETAK JE NOVE KALENDAR-SKE GODINE. Hrvatski narod koji živi na prostorima Bosne i Hercegovine prošlu godinu vjerojatno će pamtili po mučnim presudama Haškog suda, osjećaju duboke nepravde i ponovnom rastvaranju bolnih ratnih rana. Osuđeni su heroji, osuđena je istina. I sam, kao u nekom vremeplovu, ponovo sam proživljavao onaj osjećaj iz 1991. kada sam s grupom prijatelja, s jedva 17 godina, otišao kao maloljetni dragovoljac na gosičko ratište. Priznajem, ovu kolumnu mi je bilo teško pisati, kao nikada do sada, upravo zbog bujice emocija koje su me preplavile nakon tragičnih događanja u Haškoj sudnici i posljednjeg čina generala Praljka, čije posljednje riječi i danas odzvanjaju u tišini hladnih zidova posljednjeg rova u kojem je general vodio svoju posljednju životnu bitku.

Zanimljivo je da svojoj djeci nisam trebao ništa objašnjavati. Svi do jednoga, osim najmlađeg Jakova koji je još premalen da bi išta od ovoga razumio, naučili su zadnje riječi generala Praljka napamet i svim srcem molili ne samo za njega i nepravdno osuđene već i za cijeli naš hrvatski narod. Primijetili su našu tugu i na našim licima jasne znakove da se dogodilo nešto uistinu potresno. Dugo sam razmišljao što bih napisao tebi, dragi moj prijatelju, koji čitaš

ovaj članak u ova za hrvatski narod tjeskobna vremena. Priznajem, svaka misao ili riječ koju sam ti želio napisati zvučala mi je nedostatnom da opiše sve ono što osjećam i ono što ti iskreno želim. Volio bih kada bih mogao u ovim nespretnim riječima pronaći ono temeljno što osjećam, čime je oslikana moja nutrina, ispunjeno moje srce. Zato i ova kolumna, iz riječi u riječ, polako prerasta u pismo jednog prijatelja drugome, među suborcima na istom bojištu, u tek naizgled razdvojenim rovovima.

Usred ove tamne noći koju proživljava hrvatski narod u Bosni i Hercegovini, želim te podsjetiti, dragi prijatelju, na sve ono što jako dobro znaš. Da je naš narod opstao na ovim prostorima upravo radi žarko življene vjere i pouzdanja u Božju providnost. Da zapravo nikada nije bilo niti jednostavno niti lako, a sve što smo kao narod stekli, platili smo jako visokom cijenom. Želim te podsjetiti na duboku poruku vjere sv. Ilije proroka, zaštitnika Bosne i Hercegovine, koji je i sam živio u vremenima koja su toliko slična ovima u kojima živimo Ti i ja. Kao što dobro znaš, ime Ilija znači 'Moj Bog je Jahve'. Moglo bi se reći kako ga je ime i obilježilo, kako je sve dane svog života potvrđivao da je njegov Bog Jahve, kako je njegovo ime bilo i njegov životni program. Nisu li i Tvoji i moji preci, naši zajednički preci, imali sličan životni put? Ne traži li i ovo vrijeme u kojem živimo takav jasan, jednostavan,

ali hrabar i odlučan životni program od Tebe i mene?

Želim te podsjetiti da Bog ima zadržu riječ i da unatoč svim težinama ne prestaneš upirati svoj pogled u Početnika i Dovršitelja vjere, Isusa, koji umjesto radosti što je stajala pred njim, podnese križ prezrevši sramotu te sjedi zdesna prijestolja Božjega (usp. Heb 2,12). Doista pomno promotri njega koji podnese toliko protivljenje grješnika protiv sebe, da – premoren – ne kloneš duhom. Vidiš, i sam ponekad osjećam tugu zbog nepravdi, gaženja naših svetinja,

pokušaja da se zatiru vrijednosti i istine koje definiraju ono što smo i tko smo ti i ja. I zaista, možda bi i ova bremena i vremena bila preteška da nije predivne radosne vijesti da je Krist uskrsnuo! Da nas je otkupio, oslobodio ropstva grijeha i da nas ništa ne može odvojiti od Njegove ljubavi. Tko će nas rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu? Nevolja? Ili tjeskoba? Ili progonstvo? Ili glad? Ili golotinja? Ili pogibao? Ili mač? Kao što je pisano: „Zbog tebe nas ubijaju po cijeli dan; drže nas kao ovce, koje su za klanje.“ Ali u svemu ovome pobjeđujemo zbog onoga koji nas je ljubio (Heb 8,35-37).

Želim Te podsjetiti da je ono najsnažnije i najbolje što možemo napraviti u ovom vremenu, baš kao i u svakom vremenu, nastaviti raditi na osobnom obraćenju i moliti. To je ono na što nas uporno poziva Gospa. Ali i opominje sveti Ilija prorok. Stvari će krenuti nabolje kad se ovaj narod vrati svim srcem Bogu. Drugog puta nema. I zaista, ako gledamo isključivo ljudskim očima, ponekad je to možda teško razumjeti, da je ovo vrijeme zapravo vrijeme velikih milosti i šansa da se pročisti naše srce, naša vjera, učvrsti nada i rasplamti ljubav.

Jer nama je proći ovom zemljom, ovim životom, kao preko mosta na kojem se ne zaustavljamo. Znamo gdje idemo i gdje je naša vječna Domovina. Na ovome putu Gospodin traži one koji duboko razumiju da su tek prolaznici,

putnici, koji se ne vežu na zemaljske stvarnosti.

Želim Te podsjetiti da i ti i ja trebamo dopustiti Kristu da otkupi i ponese sve što je naše, pa i ove težine i tjeskobe, sve naše osjećaje, boli, ali i sjećanja. Proživio sam tek djelić ratnih užasa koji su obilježili dio i mog mladenaštva, tamo negdje usred bezbrižnih srednjoškolskih dana, ali nisam želio i ne želim ostati zarobljen u tom vremenu. Želim radije živjeti u svijetu i svjetlu vrijednosti za koje smo se borili, snova koje smo sanjali. Sanjali smo slobodu, onu stvarnu i opipljivu. No, ono što je do temelja potreslo moj život i moje srce bila je Riječ, po kojoj me Krist poučavao da stvarnu slobodu ne donose ovozemaljske ustanove, već jedino On,

utjelovljena Riječ, naš Spasitelj i Otkupitelj.

Na kraju, želim te podsjetiti da je sam Bog prije bio sramotno i lažno optužen i osuđen. Njega su prije nas izdali oni koji su bili najbliži. Osuđen je na najbolniju, najsrमतniju javnu kaznu. Bio je brutalno bičevan, krunjen trnovom krunom, izrugan, svučen, natjeran da nosi teški križ, razapet. A bio je nevin. Upravo Isusova muka i uskrsnuće daju odgovor na smisao patnje, ali i vrlo jasan Put.

Isus nam govori da i nas čekaju progoni, suđenja, mučeništvo. Jedno sam naučio. Čovjek sam nema snagu nositi se s tolikom patnjom. No, sve je drugačije kada u patnji vidimo Njega kako pati s nama. Bez molitve, euharistije, ispovijedi, posta... jednostavno ne ide. Čovjek ostane zarobljen u patnji kojoj ne vidi niti smisao niti izlaz. Sve ostane na ljudskoj ovozemnoj razini. A tu smo ipak preslabi, zar ne?

Vrijeme u kojem živimo je tjeskobno. No puno je lakše kad si svjestan da je Isus tu. I da trpi s tobom, kraj tebe. On ti jamči da ako ustraješ (s Njime), da ćeš biti spašen. Sve ovo što Bog prepušta da se dogodi i ovom narodu, zapravo je šansa i poziv na obraćenje.

Prilika da vidimo naše granice. Bit će i gorih, težih dana. No u jedno sam uvjeren. Krenut će nabolje kad se ovaj narod vrati Gospodinu. Drugačije jednostavno ne ide.

...ono najsnažnije i najbolje što možemo napraviti u ovom vremenu, baš kao i u svakom vremenu, nastaviti raditi na osobnom obraćenju i moliti. To je ono na što nas uporno poziva Gospa. Ali i opominje sveti Ilija prorok. Stvari će krenuti nabolje kad se ovaj narod vrati svim srcem Bogu. Drugog puta nema. I zaista, ako gledamo isključivo ljudskim očima, ponekad je to možda teško razumjeti, da je ovo vrijeme zapravo vrijeme velikih milosti i šansa da se pročisti naše srce, naša vjera, učvrsti nada i rasplamti ljubav.

LJUBAV JE ODLUKA

MIRTA MILETIĆ

OBITELJ - „DOMAĆA CRKVA“

Još je Drugi vatikanski sabor obitelj nazvao *Domaća crkva*. Obitelji je tako dano povlašteno mjesto odgoja za svetost. Obiteljski je dom prva škola kršćanskog života, a roditelji prvi navjestitelji evanđelja. Često sam prije ulaska u brak maštala da moja buduća obitelj ima odlike *Domaće crkve*. Oduševljavala me činjenica velike uloge koju kršćanske obitelji imaju u ovom svijetu. Biti mali otoci kršćanskog života! Sada kada imam obitelj, shvaćam kako je za takvu obitelj potrebna borba i odlučnost. Padam i dižem se svaki dan. Svejedno, izazov koji nam Crkva stavlja valja dohvatiti! Je li ovo teško provedivo u svakodnevnici? Jesmo li kao roditelji autentični i prenosimo li djeci radost vjere? Kakvo je ozračje unutar našeg doma? Kakvi su nam odnosi? Jesu li

u nekim stvarima potrebne promjene?

Ove smo godine odlučili biti redovitiji u molitvi obiteljske krunice. Odluka se učinila vrlo jednostavnom. Kako se približavalo vrijeme za krunicu, tako su se odjednom pojavljivale i nagomilavale silne prepreke. Napisane zadaće, umor, dobar film na televiziji, neriješeni problemi i svađe. Odjednom nam se moljenje krunice učinilo kao gubljenje vremena. Djeca su nam „dobronamjerno“ znala savjetovati da se izmoli samo jedna desetica ili „ona kratka kruni-

ca“. Tako oni zovu krunicu Božjega milosrđa. Koliko prepreka za samo jednu krunicu! Odavno sam shvatila kako se radi o napastima, no nemam uvijek mudrosti i snage doskočiti napasti. Od nas se roditelja traži ustrajnost i dosljednost. Roditelji su „glavni motori“ svega i njima najprije treba biti jasno kolika je vrijednost i važnost zajedničke obiteljske molitve. Oni se najprije moraju odlučiti za molitvu. Događalo nam se često kako

bismo nakon izmoljene krunice bili radosniji i mirniji. Krunica je stvarno čudesna!

Na jednoj sam školi za roditelje čula kako je potrebno učiniti da nam u obitelji bude lijepo. Potrebno je život u obitelji učiniti lijepim. Sitnim gestama pažnje i odlukama ljubavi. Ljubav je odluka! Ne ovisi o mom raspoloženju! Ne ovisi o tome jesam li umorna ili ne! Ne ovisi o vremenskoj prognozi! Odluka ljubavi je kada odustajem od prigovaranja ili kritiziranja ukućana, kada unatoč umoru poslušam svako dijete, kada pokušavam zadržati vedrinu, kada ne povisujem ton. Sva se ta borba odluka odvija unutar svakog od nas. I mi se neprestano odlučujemo za život ili smrt, za tamu groba ili Uskrs.

ŠTO TO ŽELIMO SVOJJOJ DJECI?

Često od roditelja čujem kako ih nadilazi sve ono što današnja djeca trebaju. Izgleda kao da trebaju više! Je li to trend? Jesmo li se i mi kao roditelji jednostavno „predali“? Brinemo o svemu i svačemu. Materijalne stvari, zdravlje naše djece, budućnost, posao, obrazovanje, uspjeh... Možeš se i sam kao roditelj zapitati o čemu najviše brineš kada razmišljaš o svojoj djeci? Što je od svega toga najvažnije tvojoj djeci? Nakon dosta molitve i razmišljanja došla sam do sljedećeg zaključka: Djecu je najvažnije, puno važnije od bilo čega drugoga, dovesti Isusu!

Poziv na svetost nije nešto imaginarno i daleko. On je vrlo stvaran i konkretan. Događa se sada! Potrebno je dopustiti Bogu da posvećuje naše obitelji kako bi postale mjesta u kojima se može živjeti svetost. Za to ne treba čekati da nam obitelji postanu savršene.

Treba moliti da ga istinski susretnu kao Prijatelja. To je za djecu najvažnije! Susret s Isusom će donijeti pravi smisao njihovim životima, zanimanjima i životnim pozivima. S Isusom će lakše prolaziti kroz životne križeve, bolesti i izazove. Isus je zapravo jedino što im treba. A to danas i nije baš u trendu. Zar ne? No usudimo se kao kršćanski roditelji plivati protiv struje i posoliti ovaj svijet.

OBITELJI, POSTANI ONO ŠTO JESI!

Ovu rečenicu izrekao je sveti Ivan Pavao II. želeći ohrabriti obitelji. „Obitelji, postani ono što jesi!“ zapravo znači da „obitelj ima poslanje da uvijek sve više postaje ono što jest“. *Obitelj – zajednica vjere, života i ljubavi* (FC 17). Sve su obitelji pozvane na svetost. I tvoja je obitelj pozvana na svetost u kojem god se stanju trenutno nalazila. Poziv na svetost nije nešto imaginarno i daleko. On je vrlo stvaran i konkretan. Događa se sada! Potrebno je dopustiti Bogu da posvećuje naše obitelji kako bi postale mjesta u kojima se može živjeti svetost. Za to ne treba čekati da nam obitelji postanu savršene. Nikad ne ću biti savršena supruga i majka.

Nikad ne ćeš biti savršen suprug i otac. Ne postoje savršeni roditelji koji su „zaslužili“ svoju djecu odgajati kršćanski. Svim je roditeljima to poslanje i Božji dar. Zamka u koju često upadamo kao roditelji zove se obeshrabrenost. „Ja to ne mogu. Ovo je za neke druge, svete obitelji!“ „Moj muž i ja se stalno svađamo!“ Đavao se često služi ovim oružjem ni bismo li odustali od borbe za svetost. Srce nam puni malodušjem i depresijom. No brak nam i jeste dan kao lijek, kao škola ljubavi. U ovoj školi važno je nikada ne odustati. A na tome putu nismo sami! Čitavo nebo navija za nas!

Kalendari za 2018. godinu

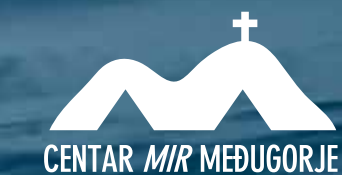

Kalendar
Calendar
Calendrier
Kalender
Calendario
Kalendář
Календарь

2018

↑
Zidni
kalendar

←
Stolni
kalendar

Kalendare možete naći u Suvenirnici Centra MIR Medjugorje.

ODLUKA LJUBAVI JE KADA ODUSTAJEM OD PRIGOVARANJA ILI KRITIZIRANJA UKUĆANA, KADA UNATOČ UMORU POSLUŠAM SVAKO DIJETE, KADA POKUŠAVAM ZADRŽATI VEDRINU, KADA NE POVISUJEM TON. SVA SE TA BORBA ODLUKA ODVIJA UNUTAR SVAKOG OD NAS. I MI SE NEPRESTANO ODLUČUJEMO ZA ŽIVOT ILI SMRT, ZA TAMU GROBA ILI USKRS.

INTERVJU S KARDINALOM ROBERTOM SARAHOM (I.)

SNAGA TIŠINE

Veliku je pozornost izazvao kardinal Robert Sarah sa svojim intervjuom u kome dobro nam znani pročelnik Zbora za bogoštovlje i sakramente upozorava: „Srljamo u opasnost svesti svete tajne na prozaične i jeftine osjećaje.“ Pitanja je postavljao Christophe Geffroy a razgovor je objavljen u časopisu La Nef.

Kardinal R. Sarah već je objavio svoju svjetsku uspješnicu *Bog ili ništa 2015.*, a 2016. godine objavio je drugu knjigu razgovora s istim sugovornikom, Nicolasom Diatom. Riječ je o čudesnoj knjizi sa zadivljujućom duhovnom dubinom koja nam omogućuje stupiti u srce Božje tajne. Naime, tišina je nužni preduvjet za bilo kakav/koji susret s Gospodinom, i u osobnom duhovnom životu kao i u bogoštovlju. Knjiga je susret s prođuhovljenom osobom u kome se daje osjetiti Božja prisutnost.

Knjiga koju nudite čitateljstvu istinsko je duhovno promišljanje o tišini. Zašto ste se upustili u tako duboko promišljanje, takvu refleksiju, kakvu u normalnim prilikama ne bismo očekivali od pročelnika Kongregacije za bogoštovlje, jer je on mjerodavan za konkretne stvari i odnose u liturgiji?

„Prvi je i izvorni Božji govor tišina.“ Komentirajući to bogato i

duboko zrenje sv. Ivana od Križa, piše u svome djelu „Invitation to Love“ Thomas Keating: „Sve drugo siromašni je i oskudni prijevod, moramo se naučiti tišini i odmarati se u Bogu i kod Boga.“

Vrijeme je ponovno otkriti pravi poredak prioriteta u životu. Vrijeme je staviti Boga ponovno u središte vlastitih briga i poslova, u središte vlastitoga djelovanja i svoga života, na ono jedino mjesto koje Bogu pripada. I tako će naš kršćanski životni put pronaći svoje težište i uporište na toj i u toj stijeni, otkriti u svjetlu vjere svoju strukturu, hraniti se u molitvi koja je trenutak tihoga i intimnoga susreta, gdje se čovjek zadržava pred Božjim licem, kako bi mu se klanjao te kako bi mu izrazio svoju djetinju ljubav.

Ne zavaravajmo se. Istinska i prijevika potreba ovoga trenutka jest ponovno otkriti smisao i osjetilo za Boga. Ocu se možemo približiti jedino u tišini. Ono što Crkva danas treba nije reforma upravnog aparata i ustroja, nije neki novi, daljnji pastoralni program, strukturalne promjene. Svi ti programi već postoje. Danas nam treba program svih vremena i naraštaja, uzet iz Evanđelja i žive Predaje. Ima taj program svoje žarište i središte u osobi Isusa Krista koga moramo (s)poznavati, koga moramo ljubiti, nasljedovati, kako bismo mogli u Njemu i po Njemu živjeti, preobražavati svoj svijet u kome živimo; da, ovaj svijet koji živi kao da Bog ne postoji. Kao svećenik, kao pastir, kao prefekt, kao kardinal moja je najsilnija i žarka želja govoriti i ponavljati da jedino Bog može ispuniti čovjekovo srce.

Vjerujem, svi smo mi danas žrtve veoma proširene površnosti uzrokovane medijskim društvom, žrtve egoizma i posvjetovnačena duha. Gubimo se u borbama oko utjecaja, u sukobima među osobama, gubimo se u narcisoidnom te šupljem i praznom aktivizmu. Nadimamo se i hvalimo ponosom i ambicijama, zarobljenici smo volje za moći i karijerom. Upuštamo se u prljave i kukavičke kompromise zbog naslova (titula), poslovnih, profesionalnih ili crkvenih imenovanja. Sve se to poput dima rasplinjuje. Sa svojom novom knjigom htio bih pozvati sve kršćane, ali i sve ljude dobre volje da zakorače u tišinu. Bez tišine svi se nalazimo u prividnoj stvarnosti. Jedina zbilja koja zavrđuje našu pozornost jest sami Bog, a Bog je tih. Čeka on našu tišinu kako bi nam se objavio.

Prioritet, nužda i prijevika potreba jest ponovno otkriti tišinu.

Tišina je značajnija od bilo kojeg ljudskog djela. Ona dopušta Bogu da dođe do riječi i izražaja. Istinska revolucija dolazi iz tišine, ona nas vodi k Bogu i k ljudima kako bi nas stavila ponizno njima na službu.

Zašto je pojam tišine za Vas tako bitan? Je li tišina nužna da bi čovjek otkrio Boga, i po čemu je ona „najveća čovjekova sloboda“? Je li tišina kao „sloboda“ stanovit oblik askeze?

Tišina nije nikakav pojam, ona je put koji ljudima dopušta zaputiti se i ići k Bogu.

Bog je tišina, a Božja tišina nastanjuje se u čovjeku. Živeći s tihim, mirnim Bogom i živeći u Njemu i sami moramo postati tihi, smireni. Ništa nam ne će omogućiti bolje otkriti Boga od te tišine koja je upisana u srce i srčiku našega bića.

Ne bojim se ustvrditi da zvati se Božjom djecom znači biti djeca tišine.

Postizanje tišine pretpostavlja napor, borbu i askezu. Da, treba nam smjelost osloboditi se od svega onoga što nam opterećuje život koji ništa toliko ne ljubi kao privid, kao postizanje nečega bez ikakve muke, te vanjsku ljušturu stvari. Brbljavac koji se, tjeran potrebom izreći sve što mu je na umu i jeziku, okreće vanjskom svijetu, daleko je od Boga i nesposoban za bilo kakvu duhovnu aktivnost. Oprjeka tomu jest tihi čovjek koji je istodobno i slobodan čovjek. Verige ovoga svijeta nemaju nad njim nikakvu moć.

Pritom mislim na svoga prethodnika na biskupskoj stolici u Conakryju-Gvineji mons. Raymond-Mariu Tchidimba. Kao žrtva komunističke diktature bio je skoro devet godina u kazamatu. Ni s kim se nije smio susresti, ni s kim razgovarati. Šutnja koju su mu nametnuli njegovi mučitelji postala mu je mjestom susreta s Bogom. Na tajanstven način njegov mu je zatvor postao istinskim „novicijatom“, i ta osuda

VRIJEME JE PONOVO OTKRITI PRAVI POREDAK PRIORITETA U ŽIVOTU. VRIJEME JE STAVITI BOGA PONOVO U SREDIŠTE VLASTITIH BRIGA I POSLOVA, U SREDIŠTE VLASTITOGA DJELOVANJA I SVOGA ŽIVOTA, NA ONO JEDINO MJESTO KOJE BOGU PRIPADA. I TAKO ĆE NAŠ KRŠĆANSKI ŽIVOTNI PUT PRONAĆI SVOJE TEŽIŠTE I UPORIŠTE NA TOJ I U TOJ STIJENI, OTKRITI U SVJETLU VJERE SVOJU STRUKTURU, HRANITI SE U MOLITVI KOJA JE TRENUTAK TIHOGA I INTIMNOGA SUSRETA, GDJE SE ČOVJEK ZADRŽAVA PRED BOŽJIM LICEM, KAKO BI MU SE KLANJAO TE KAKO BI MU IZRAZIO SVOJU DJETINJU LJUBAV.

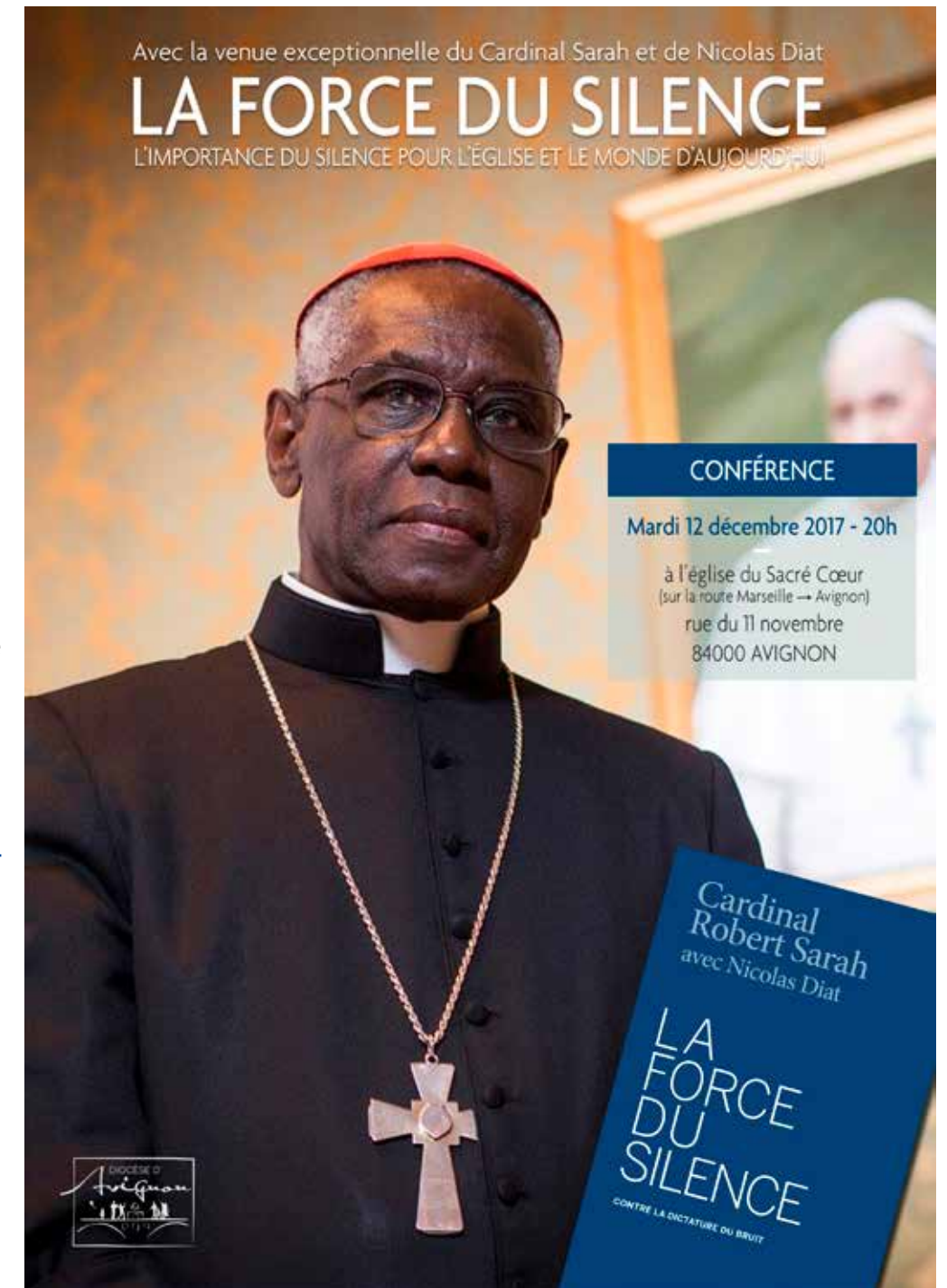
na bijedu i nijemost omogućila mu je shvatiti donekle veliku tišinu Neba.

Je li zapravo još uvijek moguće prepoznati značenje tišine u svijetu u kome nikako ne prestaju buka ni galama? Je li to novo stanje 'moderniteta' s njegovim medijima, televizijom, internetom, ili je buka bila oduvijek značajka ovoga 'svijeta'?

Bog je tih, dok je Đavao vrlo glasan, prebučan. Oduvijek Sotona pokušava prikriti svoje laži pod obrazinom varljive, lažne i preglasne prezaposlenosti i radinosti. Kršćanin ima zadaću ne biti od ovoga svijeta. Na njegov život spada odvratiti se od buke ovoga svijeta, od galame

i vike koja nas nezaustavljivo sili da se odvratimo od bitnoga, od Boga.

Naš nas je odveć tehnicizirani i prezaposleni svijet učinio još samo bolesnijim. Buka je poput droge o kojoj su naši suvremenici ovisni. Sa svojim prividom slavljeničkog raspoloženja buka je vrtložnik koji nam priječi pogledati sebe u vlastito lice, suočiti se s vlastitom nutarnjom prazninom. Ona je dijabolička laž. Buđenje iz toga može biti jedno vrlo brutalno iskustvo.

Ne plašim se pozvati sve ljude dobre volje da stupe u stanovit oblik otpora. Što bi bilo od našega svijeta kad se ne bi u njemu mogle pronaci oaze tišine? U bujici poslovnih i šupljih riječi čini se da je tišina znak slabosti. U suvremenom svijetu tihi čovjek je netko tko se mora uvijek braniti. On je „podčovjek“ (u odnosu na „nadčovjeka“), u odnosu na tzv. snažnog koji druge bujicom svojih riječi gazi, guši i utapa. Tihi se čovjek osjeća kao višak. To je duboki razlog za strahovite zločine ili pak za prijezir i mržnju modernog svijeta spram tihih bića, one nerođene djece, bolesnika ili umirućih. Ti su ljudi čudesni, divni proroci tišine. Zajedno s njima ne bojim se naglašeno ista-

šutnjom“ spram drama krajnje zloće poput holokausta, šoa, gulaga...? Ili, općenito rečeno, dovodi li postojanje zla pod upitnik i sumnju ‘Božju svemoć’?

S Vašim pitanjem kročimo u jedan veoma duboki misterij. U Velikoj kartuziji veoma smo dugo meditirali o toj tajni s generalnim priorom don Dysmom de Lassusom.

Ponajprije, Bog ne želi zlo. Pa ipak On začudo ostaje tih spram naših propitivanja i iskušavanja. Svemu usprkos, patnja ne dovodi u sumnju Božju svemoć, nego nam je očituje. Još uvijek čujem glas djeteta koje plačući pita: „Zašto Bog nije spriječio da moj tata bude ubijen?“ U svojoj tajanstvenoj šutnji objavljuje se Bog u suzi što je to dijete proljeva, a ne u svjetskom poretku koji bi opravdao tu suzu. Bog ima svoj tajanstveni način kako nam biti blizak u našim kušnjama. On je intenzivno prisutan u svim našim iskušenjima i patnjama. Njegova se snaga čini tihom, mirnom, jer ona očituje njegovu beskrajnu tankočutnost, njegovu ljubaznu nježnost prema svima

koji trpe. Vanjski dokazi nisu bezuvjetno i najbolja očitovanja njegove prisutnosti. Tišina očituje sućut, Božje suosjećanje s našim patnjama. Bog ne želi zlo. I što je veća patnja, tim se više očituje da je Bog u nama prva žrtva.

Kristova pobjeda nad smrću i grijehom dovršuje se i realizira u velikoj šutnji križa. Bog objavljuje svu svoju snagu u šutnji koju nikakvo barbarско zlodjelo nikada ne može ukaljati.

Dok sam boravio u zemljama koje su proživljavale snažne i duboke krize, patnje i tragičnu bijedu, poput Sirije, Libije, Haitija ili Filipina nakon pustošenja koja je uzrokovao veliki tajfun, konstatirao sam do koje je mjere tiha molitva ono posljednje

može pretvoriti u more ruševina, ali u intimi naše duše, u posvemašnjoj tišini Bog je budan. Rat i sve posljedice straha i jeze nikada ne mogu pobijediti Boga prisutna u nama. Naspram zla i Božje šutnje čovjek mora uvijek ostati u molitvi i tiho jecajući i vapijući, govoriti s vjerom i ljubavlju:

„Isuse, tražio sam te!
Čuo sam kako si plakao od radosti za rođenja jednoga djeteta.
Vidio sam te kako tražiš slobodu kroz rešetke neke tamnice.
Prošao sam pored tebe dok si prosio komad kruha.
Čuo sam te kako od boli zavijaš dok su tvoju djecu bombe raznosile.
Otkrio sam te u bolničkim sobama u kojima si podvrgavan terapijama bez ljubavi.
Sad sam te našao;
ne želim te nikada više izgubiti.
Nauči me, molim te, Gospodine, ljubiti Tebe.“

S Isusom podnosimo svoje patnje i kušnje bolje i lakše.

Koju ulogu pripisujete tišini u našoj latinskoj liturgiji? Gdje je i u čemu vidite te kako možete pomiriti tišinu i aktivno sudjelovanje u bogoslužju?

Naše se riječi gube, nestaju pred Božjim veličanstvom. Tko bi se osmjelio uzeti riječ pred Svevišnjim, Svemoćnim? Sv. Ivan Pavao II. gledao je u tišini bit svakoga molitvenog stava, jer tišina ispunjena poklonstvenom prisutnošću očituje „ponizni prihvata granica stvorenja pred beskrajnom transcendencijom Boga koji se ne prestaje objavljivati kao Bog ljubavi“. Odbacivati tišinu ispunjenu pouzdanim strahopoštovanjem i klanjanjem značilo bi odbacivati Božju slobodu da nas zahvati svojom ljubavlju i svojom prisutnošću. Sveta je tišina i šutnja ono mjesto gdje možemo Boga susresti, jer mu pristupamo s ispravnim stavom čovjeka koji se drščuci suspreže, ali ipak s pouzdanjem nada. Mi svećenici trebali bismo nanovo izučiti to djetinjte strahopoštovanje pred Bogom i svetost našega odnosa prema Njemu. Moramo iznova naučiti drhtati od čuđenja pred Božjom svetošću i nečuvonom milošću našega svećeništva (tj. *mysterium tremendum et fascinatum*, prim.naša).

Šutnja nas uči značajnom pravilu duhovnoga života: prsnost ne promiče intimnost, naprotiv: pravilan i ispravan odmak uvjet je za zajedništvo. U klanjanju se čovječanstvo zapuće prema Ljubavi. Sveta tišina otvara se prema mističnoj tišini koja je bremenita ljubavnom intimnošću. Ujarmljeni u svjetovni um zaboravili smo da su Sveto i bogoštovlje jedine ulazne dveri u duhovni život. Ne oklijevam se čak i zakleti da je sveta tišina temeljni zakon i pravilo svakoga liturgijskoga slavlja.

Ona nam naime dopušta da stupimo kao sudionici u slavljenje misterija. Drugi vatikanski sabor naglašava kako je tišina izvrsno sredstvo koje promiče sudjelovanje Božjega puka u liturgiji.

Koncilski su oci htjeli pokazati što je istinsko, pravo liturgijsko sudjelovanje: Ulazak u Božji misterij. Pod izlikom omogućavanja lakšega pristupa Bogu neki bi htjeli da u liturgiji bude sve neposredno zorno, racionalno, horizontalno i ljudsko. Na taj način srljamo u rizik svesti

Tišina je značajnija od bilo kojeg ljudskog djela. Ona dopušta Bogu da dođe do riječi i izražaja. Istinska revolucija dolazi iz tišine, ona nas vodi k Bogu i k ljudima kako bi nas stavila ponizno njima na službu.

sveti misterij na ugodne osjećaje. Pod izlikom pedagogije neki svećenici dopuštaju sami sebi beskrajne površne i horizontalne komentare i pojašnjenja. Da nisu možda ti pastiri u strahu kako bi tišina pred Presvetim mogla zbuniti vjernike? Nisu li oni možda uvjerenja kako je Duh Sveti nespoban otvoriti srca ljudi za božanske misterije te na njih izliti svoje svjetlo i svoje duhovne darove i milost? Sv. Ivan Pavao II. upozorava nas da čovjek postaje sudionikom Božje prisutnosti prije svega time „što se daje odgojiti za tišinu u klanjanju, jer na vrhuncu Božje spoznaje i iskustva nalazi se njegova apsolutna transcendencija“.

Sveta tišina vjerničko je dobro, a klerici ih ne bi smjeli lišavati toga dobra ili im uskraćivati to dobro!

Tišina je gradivo od koga moraju biti satkana naša bogoslužja. U njima ništa ne smije narušavati ozračje tišine koja je njihova naravna klima.

Ne postoji li stanoviti paradoks u tome, s jedne strane naglašavati nužnost tišine u liturgiji, a s druge strane priznavati istočna bogoslužja koja nemaju trenutke tišine ni šutnje, a ipak su napose lijepa, sakralna i u molitvenom predanju?

Vaša je primjedba racionalna i pokazuje da nije dostatno propisivati „trenutke tišine“ da bi liturgija bila natopljena svetom šutnjom.

Tišina je stav duše. Ne postoji stanka između dva obreda, sve je samo i naskroz obred.

Da, zacijelo, istočni obredi ne predviđaju vremena tišine za vrijeme Božanske liturgije. Međutim,

oni imaju ništa manje intenzivno iskustvo apofatične dimenzije molitve naspram „neizrecivoga, neshvatljivoga i nepojmljivoga“ Boga. Božanska je liturgija uronjena u misterij. Kod nas je zapadnjaka, „latina“ šutnja zvučni ikonostas. Tišina je mistagogija, omogućuje nam stupiti u misterij, a da ga ne obečastimo. Govor misterija u liturgiji tihi je govor. Tišina ne skriva, ona razotkriva, objavljuje u dubinama.

Sveti Ivan Pavao II. uči nas da se „misterij stalno skriva, da se prekriva šutnjom, kako bi se izbjeglo da se na mjesto Boga (po)stavi nekakav idol“. Htio bih konstatirati kako je danas za kršćane vrlo velika opasnost postati idolopoklonicima. Kao uznici i zarobljenici buke te beskonačnih ljudskih razgovora nismo daleko od toga da razvijemo nekakvo bogoslužje na našoj vlastitoj razini, da načinimo Boga prema svojoj slici. Kardinal Godfried Daneels je dobro primijetio da „zapadna liturgija, kako se danas prakticira, ima glavnu pogriješku, tu, naime, što je brbljava“. U Africi, svećenik Faustin Nyobayré iz Ruande veli kako površnost ne šteti liturgiju pa ni naoko vjerske skupove, s kojih se čovjek vraća većma kao bez duše i daha te sav u znoj, a ne odmoren ili ispunjen onim što se slavilo, da bi se moglo bolje živjeti i svjedočiti“. Slavlja su katkad preglasna i zamorna. Liturgija je bolesna. Najuočljiviji simptom te bolesti jest sveprisutnost mikrofona. Mikrofon je do te mjere prijeko potreban da se čovjek pita, kako se uopće prije otkrića mikrofona moglo slaviti liturgiju!

Izvanjska buka te buka u vlastitoj nutрини otuđuju nas od nas samih. U galami i buci čovjek može utonuti jedino u banalnost. Naime, površni smo u onome što govorimo, izgovaramo šuplje fraze i priče, govori se bez kraja i konca, i dokle god ima bilo što, što se može izreći, suočeni smo s neke vrsti neodgovorna zamršena klupka dosjetki i riječi koje ubijaju. Površni smo i u onome što činimo: živimo u banalnosti, a pritom bismo željeli i tražimo za sebe da smo umni i moralni, te u tome ne nalazimo ništa neobična ili izvanredna.

Često izlazimo iz svojih crkava nakon bučne i površno slavljene liturgije, a da se nismo susreli s Bogom niti pronašli nutarnji mir koji nam On želi darovati.

Priradio fra Tomislav Pervan

ŠUTNJA NAS UČI ZNAČAJNOM PRAVILU DUHOVNOGA ŽIVOTA: PRISNOST NE PROMIĆE INTIMNOST, NAPROTIV: PRAVILAN I ISPRAVAN ODMAK UVJET JE ZA ZAJEDNIŠTVO. U KLANJANJU SE ČOVJEČANSTVO ZAPUĆUJE PREMA LJUBAVI. SVETA TIŠINA OTVARA SE PREMA MISTIČNOJ TIŠINI KOJA JE BREMENITA LJUBAVNOM INTIMNOŠĆU.

knuti da su svećenici naše moderne, koji su navijestili neku vrst tihog rata tišini, već izgubili bitku. Jer mi smo kadri ostati tihi sred najgрозomornijeg nereda, najsratomnijeg nemira, sred buke i vike tih paklenih strojeva koji pozivaju na aktivizam te nas žele otrgnuti od bilo kakve transcendentalne poveznice i dimenzije te vlastite nutarnjosti.

Ostaje li Bog i onda tih kad nutarnji čovjek traži tišinu da bi ga pronašao? I kako onda shvatiti ono što neki nazivaju „Božjom

Bog je tih, dok je Đavao vrlo glasan, prebučan. Oduvijek Sotona pokušava prikriti svoje laži pod obrazinom varljive, lažne i preglasne prezaposlenosti i radinosti. Kršćanin ima zadaću ne biti od ovoga svijeta. Na njegov život spada odvratiti se od buke ovoga svijeta, od galame i vike koja nas nezaustavljivo sili da se odvratimo od bitnoga, od Boga.

blago za one koji su sve izgubili. Šutnja je onaj posljednji rov u koji nitko ne može prodrijeti, zadnja odaja gdje se može ostati u miru, mjesto gdje patnja polaže na trenutak svoje oružje. Sakrijmo se u patnji iza utvrde molitve! U tom slučaju moć krvnika nema više nikakva značenja. Zlikovci mogu u svome bijesu sve razoriti, ali je nemoguće prodrijeti u šutnju, u srce, u savjest čovjeka koji moli i koji je pronašao svoje skrovište u Gospodinu. Otkuaj tihoga srca, nada, vjera i pouzdanje u Boga ne mogu tu propasti. Izvana se svijet

PETO: ULJE SVETO (ULJE, SVETO ULJE, POMAZANJE)

MILE MAMIĆ

NASTAVLJAMO, POŠTOVANI ČITATELJI, JEZIČNO-DUHOVNO RAZGLABANJE O SAKRAMENTIMA.

Došli smo do petog. Kad sam kao dijete od svoje pokojne majke učio sedam svetih sakramenata, obično smo dodavali i redni broj. Najlakše mi je bilo zapamtiti: Peto: Ulje sveto. Oba moja djeda umirali su više puta. Zato smo više puta zvali fratra, župnika (svećenika) da im dade „sakramenat umirućih“. Taj se je sakramenat osim *ulje sveto* (radi sroka) ili običnije: *sveto ulje zvao posljednje pomazanje*. Bio je to razlog da su bolesnici, nemoćnici izbjegavali primanje toga sakramenta jer se mislilo da primatelj nakon toga treba umrijeti. Taj je sakramenat primila i moja žena prije teške operacije. Hrabro, vedro i veselo podnijela je sve. Dakle: Ne mora se odmah umrijeti. „Ne, umrijeti ne ću nego živjeti i kazivat ću djela Gopspodnja.“ (Ps 118,18) Zbog krivoga dojma što ga naziv *posljednje pomazanje* stvara i činjenice da se taj sakramenat može primiti i više puta izbjegava se taj naziv i češće se u novije vrijeme kaže *bolesničko pomazanje*. Katekizam Katoličke Crkve osim *bolesničko pomazanje* taj sakramenat naziva i *bolesnička pomast* i svrstava ga u *sakramente ozdravljenja*. Kao i u drugim sakramentima u slavlju podjele sakramenta sudjeluje Krist, koji liječi duh i tijelo. U svakom sakramentu djeluje Duh Sveti. Svaki je sakramenat vidljivi znak kojim se dobiva nevidljiva milost. Milost Božja prožima primatelja, ulijeva mu posebnu Božju snagu, duhovno ga oslobađa. *Bolesničko pomazanje* ima višestruko djelovanje. Jedno od njih je *oproštenje grijeha*, što dovodi do duhovnog ozdravljenja, a popratna pojava može biti i tjelesno ozdravljenje na slavu Božju. U sklopu toga sakramenta dodjeljuje se, ako je moguće, sakramenat pokore (pomirenja) i sveta hostija (pričest, euharistija) – Kruh života. „Ja sam kruh koji živi ... Kruh koji ću ja dati tijelo je moje za život svijeta... Tko jede od ovoga kruha, živjet će ako i umre ...“ (Iv 6,51)

Vidljivi znak u tom sakramentu je (po)mazanje svetim uljem i polaganje ruku, što je utemeljeno u Svetom pismu Staroga i Novoga zavjeta. *Sveto ulje* koje se upotrebljava u podjeli toga sakramenta jest obično ono koje je biskup posvetio na Veliki četvrtak. *Sveto ulje* se upotrebljava i pri krštenju, krizmi, ređenju. Zato naziv *sveto ulje* i *ulje sveto* nadilaze peti sakramenat. Ulje sveto nije samo peto. Bolje je *bolesničko pomazanje*. Taj se sakramenat može primiti i više puta. Razlozi za primanje toga sakramenta jesu uglavnom *smrtna opasnost, teška bolest, teška operacija, starost*. Zato se može podijeliti mnogim bolesnicima i nemoćnicima u posebnom slavlju zajednice. U pojedinačnom se slučaju može taj sakramenat ponovno podijeliti bolesniku, pogotovo ako se je stanje pogoršalo ili se i koja druga bolest pridružila. U trenutku primanja toga sakramenta primatelj je najbliži Kristovoj smrti, uskrsnuću i vječnom životu. Veliki je Božji dar da ljudska bol, patnja, pridružena Kristovoj žrtvi, može imati suotkupiteljsku vrijednost. Njezino prihvaćanje i pridruženje mucu Kristovoj daje blaženi unutarnji mir i spremnost za vječni dom.

I za taj dom treba *domovnica, putovnica. Sakramenat pomirenja, bolesničko pomazanje uz svetu euharistiju* kao *popudbinu* (lat. *viaticum*) jest svojevrsna putovnica i domovnica na kraju našega zemaljskog hodočašća za prijelaz u vječnu Domovinu.

Rekli smo da se u petom sakramentu upotrebljava *sveto ulje*, po čemu se kadgod taj sakramenat i zove. *Ulje*, bilo maslinovo ili koje drugo, i prije posvete jest nešto sveto. Ta je natuknica u Rječniku biblijske teologije obilno potkrijepljena biblijskim referencama. Ulje je veliki Božji dar, zajedno sa žitom i vinom. Ulje je znak Božjega blagoslova. Ono je i izvor svjetlosti. Svjetiljka bez ulja ne svijetli. Ta, ni motori bez ulja ne rade. Ono jača udove, blaži rane, kao kozmetičko sredstvo daje kosi, tijelu poseban miris i sjaj. Ulje je znak spasenja, radosti, sreće. Njime se

pomazuje kralj, veliki svećenik. Zelena maslina simbol je pravednika koga je Bog blagoslovio. Ulje, „ulje radosti“ (Ps 45, 8) kojim se mažu kraljevi, veliki svećenici vanjski je znak Božjega izabranja. To pomazanje prati snaga Božjega Duha, Duha Svetoga. Ta povezanost *pomazanja* i *Duha* sadržana je i u kršćanskim sakramentima, osobito u sakramentu pomazanja (Jak 5,14; Mk 6,13). Ta simbolika ulja govori nam o mnogostrukoj milosti Duha Svetoga. Zato će naš Pomazanik moći reći: „Duh Gospodnji na meni je ...“ (Lk 4,18) I Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva ima vrlo zanimljive natuknice u vezi s uljem: *maslina, pomazanje, uljanica*. Pod natuknicom *ulje* ističe njegove višestruke korisnosti i svojstvo potpunog prožimanja, po čemu je znak milosti Božje koja prožima čovjeka.

Puno je biljaka od kojih se dobiva ulje, ali u mediteranskom (Isusovu i našem) podneblju ističe se biblijska biljka *maslina*. Za nju narod kaže da je to sveto drvo. To je neuništiva, tisućljetna biljka. Ponosan sam da sam u starijoj dobi obnovio, pomladio pradedovski maslinik u svojem selu. I drugim religijama na tim prostorima *maslina* je na neki način sveto drvo. *Maslinovo ulje* zbog svojih hranidbenih i drugih svojstava služilo je pri *pomazanju, posvećenju* važnih osoba i stvari. Tu je ulogu ulje imalo u židovstvu (Stari zavjet). Stoga je sasvim normalno da ono ima veliku ulogu i u kršćanstvu. Stari i Novi zavjet puni su simbolike *masline* i *ulja*. Zato je moj prijatelj Jan Miodek, istaknuti polonist, poljski Ladan doživljavao Hrvatsku, napose Dalmaciju svetom zemljom. Sve ga je podsjećalo na Svetu zemlju. A pjevajuća obitelj Božić pjeva: Oj Hrvatska, zemljo sveta. Nema razloga da taj „nacionalni park Europe“ doista ne bude sveta zemlja. Imamo sve uvjete za to. Bog nam daje sve. Dajmo i mi svoj udio! Neka nas Božji Duh duboko prožme, obuzme da ponosni (ali ne oholi) i ponizni (ali ne poniženi) zahvalno hodimo ovim svetim tлом do vječne Domovine.

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Ponedjeljak, 15. 1. 2018.

15Sam 15,16-23; Ps 50,8-9.16b-17.21.23; Mk 2,18-22

Utorak, 16. 1. 2018.

15Sam 16,1-13; Ps 89,20-22.27-28; Mk 2,23-28

Srijeda, 17. 1. 2018.

od dana: 15Sam 17,32-33.37.40-51; Ps 144,1.2.9-10; Mk 3,1-6

Četvrtak, 18. 1. 2018.

15Sam 18,6-9; 19,1-7; Ps 56,2-3.9-14; Mk 3,7-12

Petak, 19. 1. 2018.

15Sam 24,3-21; Ps 57,2-4.6.11; Mk 3,13-19

Subota, 20. 1. 2018.

25Sam 1,1-4.11-12.19.23-27; Ps 80,2-3.5-7; Mk 3,20-21

Nedjelja, 21. 1. 2018.

Jon 3,1-5.10; Ps 25,4b-7bc.8-9; 1Kor 7,29-31; Mk 1,14-20

Ponedjeljak, 22. 1. 2018.

25Sam 5,1-7.10; Ps 89,20-22.25-26; Mk 3,22-30

Utorak, 23. 1. 2018.

25Sam 6,12b-15.17-19; Ps 24,7-10; Mk 3,31-35

Srijeda, 24. 1. 2018.

od dana: 25Sam 7,4-17; Ps 89,4-5.27-30; Mk 4,1-20

Četvrtak, 25. 1. 2018.

vl.: Dj 22,3-16 (ili: Dj 9,1-22); Ps 117,1-2; Mk 16,15-18

Petak, 26. 1. 2018.

vl.: 2Tim 1,1-8 (ili: Tit 1,1-5); Ps 96,1-3.7-8a.10; Lk 10,1-9

Subota, 27. 1. 2018.

25Sam 12,1-7a.10-17; Ps 51,12-17; Mk 4,35-41

Nedjelja, 28. 1. 2018.

Prz 18,15-20; Ps 95,1-2.6-9; 1Kor 7,32-35; Mk 1,21-28

Ponedjeljak, 29. 1. 2018.

25Sam 15,13-14.30; 16,5-13a; Ps 3,2-7; Mk 5,1-20

Utorak, 30. 1. 2018.

25Sam 18,9-10.14b.24-25a.30-32 – 19,3; Ps 86,1-6; Mk 5,21-43

Srijeda, 31. 1. 2018.

od dana: 25Sam 24,2.9-17; Ps 32,1-2.5-7; Mk 6,1-6

Četvrtak, 1. 2. 2018.

1Kor 2,1-4.10-12; Otpj. pj: 1Ljet 29,10-12; Mk 6,7-13

Petak, 2. 2. 2018.

PRIKAZANJE GOSPODINOVU. SVIJEĆNICA
vl.: Mal 3,1-4 (ili: Heb 2,14-18); Ps 24,7-10; Lk 2,22-40

Subota, 3. 2. 2018.

1Kor 3,4-13; Ps 119,9-14; Mk 6,30-34

Nedjelja, 4. 2. 2018.

Job 7,1-4.6-7; Ps 147,1-6; 1Kor 9,16-19.22-23; Mk 1,29-39

Ponedjeljak, 5. 2. 2018.

od dana: 1Kor 8,1-7.9-13; Ps 132,6-10; Mk 6,53-56

Utorak, 6. 2. 2018.

od dana: 1Kor 8,22-23.27-30; Ps 84,3-6a.8a.11; Mk 7,1-13

Srijeda, 7. 2. 2018.

1Kor 10,1-10; Ps 37,5-6.30-31.39-40; Mk 7,14-23

Srijeda, 7. 2. 2018.

1Kor 10,1-10; Ps 37,5-6.30-31.39-40; Mk 7,14-23

Četvrtak, 8. 2. 2018.

1Kor 11,4-13; Ps 106,3-4.35-37.40; Mk 7,24-30

Petak, 9. 2. 2018.

od dana: 1Kor 11,29-32; 12,19; Ps 81,10-15; Mk 7,31-37

Subota, 10. 2. 2018.

Bl. Alojzije Stepinac, biskup i mučenik
od dana: 1Kor 12,26-32; 13,33-34; Ps 106,6-7a.19-22; Mk 8,1-10

Nedjelja, 11. 2. 2018.

Lev 13,1-2.45-46; Ps 32,1-2.5.11; 1Kor 10,31 – 11,1; Mk 1,40-45

Ponedjeljak, 12. 2. 2018.

Jak 1,1-11; Ps 119,67-68.71-72.75-76; Mk 8,11-13

Utorak, 13. 2. 2018.

Jak 1,12-18; Ps 94,12-13a.14-15.18-19; Mk 8,14-21

Srijeda, 14. 2. 2018.

PEPELNICI
Jl 2,12-18; Ps 51,3-6a.12-14.17; 2Kor 5,20 – 6,2; Mt 6,1-6.16-18

Četvrtak, 15. 2. 2018.

Prz 30,15-20; Ps 1,1-6; Lk 9,22-25

20 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing
Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz, Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

